

**СМІЛЯНСЬКА МІСЬКА РАДА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

20.11.2015

Сміла

№ 169р

Про проведення громадського
обговорення

Відповідно до п.п. 20 п. 4 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року № 280/97-ВР із змінами та доповненнями, пп. є п. 4 ч. 1 ст. 1, п. 6 ст. 7 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», ч. 5 ст. 3 Закону України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дав історичних подій», Постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.12 р. № 989 «Про затвердження порядку проведення громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, які належать фізичним особам, імені (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій»

1. Провести громадське обговорення пропозицій з перейменування вулиць, присвоєння власних назв об'єктам у м. Сміла.

2. Організатором проведення громадського обговорення перейменування вулиць, присвоєння власних назв об'єктам у м. Сміла призначити відділ організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю.

3. Відділу організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю забезпечити:

3.1. публікацію в засобах масової інформації та на офіційному сайті міської ради повідомлення про проведення громадського обговорення з пропозиціями комісії з питань найменування (перейменування) вулиць, міських об'єктів, встановлення пам'ятних знаків (Додаток 1), роз'яснювальних матеріалів, щодо основних питань, які виникають при перейменуванні вулиць (Додаток 2);

3.2. прийом, реєстрацію та публікацію пропозицій поданих юридичними особами, громадянами та їх об'єднаннями в ході громадського обговорення, звіту про узагальнення результатів громадського обговорення;

3.3. забезпечити спільно з комісією з питань найменування (перейменування) вулиць, міських об'єктів, встановлення пам'ятних знаків у двотижневий строк з дати закінчення громадського обговорення підготовку звіту про узагальнення результатів громадського обговорення для складання та внесення на розгляд міської ради подання про перейменування вулиць міста й найменування об'єктів.

4. Громадське обговорення провести у двохмісячний строк з дати оприлюднення цього розпорядження в засобах масової інформації.

5. Комунальним засобам масової інформації та засобам масової інформації іншої форми власності (за згодою) забезпечити публікацію інформаційного повідомлення про проведення громадського обговорення, поданих пропозицій та звіту про узагальнення результатів громадського обговорення.

6. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови згідно з розподілом повноважень, управління архітектури, регулювання забудови та земельних відносин міста, відділ організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю.

Міський голова

О.О. Цибко

ПОГОДЖЕНО:

Секретар міської ради: Федоренко В.А.

Перший заступник міського голови: Черненко О.Ф.

Юридичний відділ:

Виконавець: Єфремов В.В.

Інформаційне повідомлення
про проведення громадського обговорення
перейменування вулиць у м. Сміла

1. Організатор громадського обговорення – відділ організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю виконавчого комітету Смілянської міської ради.
2. Найменування вулиць, які пропонуються до перейменування, об'єктів, яким пропонується присвоїти власні назви, відповідні запропоновані назви вулиць, об'єктів та інформаційні довідки щодо фізичних осіб та історичних подій - наведено в Таблиці 1 (додається).
3. Суб'єкти, що внесли пропозиції щодо перейменування вулиць міста – комісія з питань найменування (перейменування) вулиць, міських об'єктів, встановлення пам'ятних знаків
4. Строк, місце, час проведення заходів з громадського обговорення, акредитації представників засобів масової інформації, реєстрації учасників.
Пропозиції (зауваження) учасників громадського обговорення подаються до 25 січня 2016 року. Публікація отриманих пропозицій (зауважень) забезпечується організатором у дводенний строк на сайті міської ради. Анонімні пропозиції (зауваження), а також подані в формі не нормативної лексики не публікуються та до результатів обговорення не включаються.
- 3 метою широкого інформування та залучення громадян до громадського обговорення перейменування вулиць міста, за зверненнями вуличних голів, голів кварткомів організатором забезпечуються виїзди в місця проживання представників виконавчого комітету, комісії з питань найменування (перейменування) вулиць, міських об'єктів, встановлення пам'ятних знаків для надання роз'яснень та прийому пропозицій (зауважень) жителів.
Узагальнення пропозицій та підготовка звіту про результати громадського обговорення здійснюється організатором в ході відкритих засідань спільно з комісією з питань найменування (перейменування) вулиць, міських об'єктів, встановлення пам'ятних знаків. Останнє засідання, на якому мають бути оголошені результати громадського обговорення провести в малому залі виконавчого комітету Смілянської міської ради - 05.02.2016 р, о 15-00 (вул. Леніна, 37, 2-й поверх, зал засідань).
5. Поштова адреса та адреса електронної пошти, номер телефону, строк і форма подання пропозицій – м. Сміла, вул. Леніна, 37, відділ організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю виконавчого комітету Смілянської міської ради (каб. 211), svit_politika@ukr.net, 4-21-55, 4-24-63.
Пропозиції (зауваження) подаються у письмовій формі або надсилаються електронною поштою із зазначенням прізвища, імені, по батькові та адреси особи, яка їх подає. Юридичні особи подають пропозиції у письмовій чи електронній формі із зазначенням їх найменування та місцезнаходження.

6. Місцезнаходження та адреса електронної пошти, номер телефону організатора громадського обговорення, за якими можна отримати консультації з питання, що винесено на громадське обговорення - м. Сміла, вул. Леніна, 37, відділ організаційної роботи, протоколу та зв'язків з громадськістю виконавчого комітету Смілянської міської ради (каб. 211, 210), svit_politika@ukr.net, 4-21-55, 4-24-63.
7. Строк і спосіб оприлюднення звіту про результати громадського обговорення – до 11.02.2016 року в газеті «Сміла» та на офіційному веб-сайті Смілянської міської ради.

Перший заступник
міського голови

О.Ф.Черненко

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДІЙ ГРОМАДЯН ПРИ ПЕРЕЙМЕНУВАННІ ВУЛИЦІ

У зв'язку з розпочатою процедурою щодо приведення назв об'єктів топоніміки м. Сміла у відповідність до Закону України від 09.04.2015 року №317-VIII «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» часто виникають питання щодо можливих незручностей для смілян унаслідок зміни назви вулиці.

З метою уникнення непорозумінь надаємо роз'яснення щодо дій громадян при перейменуванні вулиці.

Законодавством не передбачено внесення змін до правовстановлюючих документів (свідоцтва про право власності, свідоцтва про право на спадщину, договору купівлі-продажу, договору міни, договору дарування, тощо) у зв'язку з перейменуванням вулиць, на яких знаходиться об'єкт нерухомого майна, а тому вони є чинними та не потребують заміни чи отримання нового правовстановлюючого документа.

У той же час, із власної ініціативи або в разі необхідності (продаж, дарування, тощо) власник майна (в тому числі земельної ділянки), відносно якого відбулися зміни в назві вулиці (площі, провулку тощо), відповідно до законодавства має право самостійно (або уповноважити на це іншу особу за довіреністю) звернутися до органу державної реєстрації прав на нерухоме майно з заявою про внесення змін до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у зв'язку із зміною назви чи перейменування вулиці (площі, провулку тощо) відповідно до рішення Кагарлицької міської ради.

У разі необхідності здійснення нотаріальних дій із нерухомістю (продаж, успадкування, дарування тощо) у міській раді можна отримати довідку про перейменування вулиці. На підставі правовстановлюючих документів зі старою назвою вулиці і цієї довідки нотаріус видає новий правовстановлюючий документ із новою назвою вулиці.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» у разі зміни адреси житла в межах адміністративно-територіальної одиниці особа або її законний представник повинні письмово повідомити про це орган реєстрації місця проживання протягом десяти днів. Органом реєстрації є територіальні підрозділи Державної міграційної служби України.

На підставі поданих особою або її законним представником відомостей працівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України в той самий день вносить необхідні зміни до паспортного документа та протягом семи днів до реєстраційного обліку.

Перереєстрація також може проходити під час заміни паспорта, оновлення фотокарток, при зміні прізвища тощо, тобто коли в людини виникає потреба.

Принагідно інформуємо, що відповідно до підпункту 7) пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки», проголосованого на засіданні Верховної Ради України 09.04.2015, реєстраційний збір не справляється за проведення державної реєстрації змін, що вносяться до установчих документів юридичних осіб, пов'язаних із прийняттям Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки», а також зміни місцезнаходження юридичної особи, місця проживання фізичної особи у зв'язку із зміною назви (перейменуванням) скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топоніміки населених пунктів».

Перший заступник
міського голови

О.Ф.Черненко

Перелік вулиць та історичні довідки
на осіб та події чиїми іменами названі вулиці та інші топоніми (годоніми) в м. Сміла, що пропонуються до перейменування згідно ЗУ «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та довідки і пояснення на нові назви

№ п/п	Існуюча назва	Історична довідка	Пропонована назва	Історична довідка
1.	Академіка Лисенка вул.	Названа на честь Трохима Денисовича Лисенка, (1898-1976). Агроном , діяч мічурінської агробіології СРСР , академік АН УРСР (1934) , академік ВАСГНІЛ (1935), академік АН СРСР (1939) , президент ВАСГНІЛ (1938-1956, 1961-1962), депутат Верховної Ради СРСР (1937-1966) , Герой Соціалістичної Праці (1945) , кавалер восьми орденів Леніна , тричі лауреат Сталінської премії (1941, 1943, 1949) . Т. Д. Лисенко причетний до репресій видатних радянських учених. Історія виникнення лисенківщини дуже повчальна для будь-якої науки – вона показує негативні результати політичного втручання в наукові дослідження. Шкода лисенківщини, як для радянської так і для української науки була великий, але сучасний плачевний стан української біології зокрема пояснюється і тим, що лисенківські методи – протекціонізм, огульна відмова від усього, що не вкладається в рамки загальноприйнятих схем, політичний тиск на наукових супротивників актуальні в науці і зараз.	Композитора Лисенка	Український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч. До найвідоміших творів Лисенка належать музика гімнів «Молитва за Україну» та «Вічний революціонер». Написав значну кількість творів на слова Т. Шевченка. Займав неоднозначну й непохитну позицію щодо статусу українського слова в музичній творчості
2.	Андреева вул.	Андрій Андрійович Андреев, 1895-1971 рр., – діяч Комуністичної партії і радянської держави . Член ЦК КПРС , член Президії Верховної Ради СРСР . Активний учасник Жовтневого перевороту, делегат 2-го Всеросійського з'їзду Рад. В 1919 працює в Україні, член Політбюро ВЦРПС , член ЦК Співки металістів. На IX з'їзді РКП(б) обирається членом ЦК партії. З XI з'їзду партії незмінно виходить до складу ЦК партії. З 1920 працює секретарем ВЦРПС , а з 1922 по 1927 – головою ЦК Співки залізничників. Одночасно в 1924–25 – секретар ЦК РКП(б). 1927-30 – секретар Північно-Кавказького крайкому ВКП(б). 1930-31 – голова ЦК ВКП(б), народний комісар РСІ і заступник Голови РНК СРСР. 1931-35 – народний комісар шляхів. З 1935 по 1946 – секретар ЦК ВКП(б) . 1938-45 – Голова Ради Союзу Верховної Ради СРСР . 1943-46 – працював народним комісаром землеробства СРСР. У 1946–53 – заступник Голови Ради Міністрів СРСР . З 1926 по 1930 кандидат в члени Політбюро, а з 1932 по 1952 член Політбюро ЦК ВКП(б) .	Семена Палія	Військовий діяч, полковник Фастівського полку, один з керівників антипольського повстання на Правобережжі. Видавав універсали щодо оборони монастирів та надання маєностей православної церкви на Правобережній Україні. Разом з коронними військами правобережні козаки воювали проти турків і татар на Західному Поділлі, зокрема поблизу міста Кам'янець-Подільський. Обороняв від татарських нападів Немирів (1688), Умань (1689), Білу Церкву (1687, 1690), Смілу (1693) та Фастів (1690, 1693, 1695)
3.	Арсенальська вул.	Названа на честь Січневого заколоту (збройний виступ у Києві) 16–22 січня (29 січня–4 лютого) 1918 року, організованого Київським комітетом більшовицької партії проти Центральної Ради та Української Народної Республіки під час наступу військ радянської Росії на Київ. Повстання тривало 7 днів та прискорило падіння влади Центральної Ради у Києві. Київські більшовики заздалегідь (від початку українсько-радянської війни) готувалися до повстання, яке планувалося розпочати з наближенням до міста радянських військ. Подібна тактика використовувалася більшовицькою партією: - по-перше, для відтягування українських сил з антибільшовицького фронту; - по-друге, для прикриття прямої агресії радянської Росії проти УНР. Вона полягала у тому, що при наближенні російських революційних загонів в українських містах спалахували повстання, керовані більшовиками. Це давало можливість стверджувати, що радянську владу встановлювали українські трудящі за брательної допомоги революційного російського війська. У такий спосіб була захоплено частину територій на сході України і 2014 року.	Героїв Крут	Бій під Крутами – бій, що відбувся 16 (29) січня 1918 року на залізничній станції Крути під селищем Крути та поблизу села Пам'ятне, за 130 кілометрів на північний схід від Києва. Цей бій тривав 5 годин між 4-тисячним підрозділом Червоної Гвардії під проводом есера Михайла Муравйова та загonom з київських курсантів і козаків «Вільного козацтва», що загалом нараховував близько чотирьох сотень вояків. Бій у свідомості багатьох особливого значення набув завдяки героїзму української молоді. Голова Української Центральної Ради Михайло Грушевський назвав юнаків, які загинули в нерівній боротьбі, героями, а поет Павло Тичина присвятив героїчному вчинкові вірш «Пам'яті тридцяти»
4.	Артема вул.	Артем (Сергєєв Федір Андрійович), 1883-1921. Голова Ради Народних Комісарів Донецько-Криворізької радянської республіки у 1918 р.	Родина Бобринських	Бобринські – російський аристократичний рід, власники великих маєтків (близько 45 тис. десятин) і цукроварень у Черкаському й Чигиринському повітах Київської

				губернії (нині: Сміла та Смілянський район Черкаської області). Смілянщина, через шлюб Олексія Олексійовича Бобринського із Софією Олександрівною Самойловою, у 1821 році перейшла у володіння графа Бобринського. З цього року для Сміли почалася нова епоха. А все тому, що Олексій Олексійович зацікавився цукробуряковою промисловістю, яка на той час існувала у Франції та Бельгії. О.О. Бобринський мав чотири цукроварні: у Смілі, Капітанівці, Балаклєї і Грушківці. Графом О. Бобринським заснована лікарня, яка названа на честь його дружини – Софіївською (нині районна). При синові О.О. Бобринського Володимирі Олексійовичу були збудовані станція Бобринська (тепер імені Тараса Шевченка) і станція Сміла. Графиня Софія Олександрівна Бобринська була завзятою театралкою і заснувала в Смілі театр.
5.	Артема пров.	---	Родина Бобринських	---
6.	Баумана вул.	Достеменно не відомо на честь кого названо вулицю. Є три вірогідні версії: Бауман Карл Янович, (1892-1937). Діяч комуністичної партії, учасник встановлення радянської влади в Україні. Член організаційного бюро ЦК ВКП(б) у 1928-1932 рр. Кандидат в члени Політбюро ЦК ВКП(б). Бауман Микола Ернестович (1873-1905) – професійний революціонер, в революційному русі з 90-х років. Член «Союзу боротьби за визволення робітничого класу» з 1896 р. Член редакції підпільної газети «Іскра». 18 (31) жовтня 1905 р. під час робітничої демонстрації М. Е. Баумана вбито агентом охоранки. Бауман Володимир Іванович (1867-1923) – російський вчений. Автор фундаментальних праць по маркшейдерській справі.	Михайла Старицького	Український письменник (поет, драматург, прозаїк), театральний і культурний діяч. Один з корифеїв українського побутового театру. Під тиском імперської влади Старицький змушений був у 1878 році емігрувати на деякий час за кордон. Повернувся в Україну в 1880 році й знову розгорнув видавничу і театральну діяльність У 1883 році Михайло Старицький став керівником і режисером першої об'єднаної української професійної трупи. У 1883 та 1884 роках видавав український альманах «Рада» (вийшло два випуски). У 1885 році через низку причин залишив трупу корифеїв і заснував нову з молодих акторів.
7.	Белінського вул.	Достеменно невідома історична постать, на честь якої названо цю вулицю. Є декілька версій. Основна із них та, що вулиця названа на честь Віссаріона Григоровича Белінського (1811-1848) – російського революційного демократа, літературного критика і публіциста , філософа-матеріаліста . Українофоба. Белінський категорично заперечував право українського народу на існування: «Малороссия никогда не была государством, следовательно, и истории, в строгом значении этого слова, не имела. История Малороссии есть не более, как эпизод из царствования царя Алексия Михайловича ...» «История Малороссии – это побочная река, впадающая в большую реку русской истории. Малороссияне всегда были племенем и никогда не были народом, а тем менее – государством». Особливо різко його антиукраїнські погляди висловлені про українських письменників Тараса Шевченка та Пантелеймона Куліша . Зокрема, Белінський писав: «Вы помните, что верующий друг мой говорил мне, что верит, что Шевченко – человек достойный и прекрасный. Вера делает чудеса – творит людей из ослов и дубин, стало быть, она может и из Шевченки сделать, пожалуй, мученика свободы. Но здравый смысл в Шевченке должен видеть осла, дурака и подлеца, а сверх того горького пьяницу, любителя горелки по патриотизму хохлацкому. Этот хохлацкий радикал написал два пасквиля на государя императора – один на государя императора, другой на государыню императрицу... Я не читал этих пасквилей, и никто из моих знакомых их не читал (что, между прочим, доказывает, что они нисколько не злы, а только плоски и глупы), но уверен, что пасквиль на императрицу должен быть возмутительно гадок по причине, о которой я уже говорил. Шевченку послали на Кавказ солдатом. Мне не жаль его, будь я его судьей, я сделал бы не меньше. Я питал личную вражду к такого рода либералам. Одна скотина из хохлацких либералов, некто Кулиш (экая свиная фамилия!) в «Звездочке», иначе называемой ... журнале, который издает Ишимова для детей, напечатал историю Малороссии, где сказал, что Малороссия или должна отторгнуться от России или погибнуть... Вот что делают эти скоты, безмозглые либералишки. Ох, эти мне хохлы! Ведь бараны, а либеральничают во имя галушек и вареников со свиным салом...». Інша постать: Белінський Владислав Ворфоломійович (Вацлав Чеслав), (1872-1918). Учасник Січневого заколоту проти УНР 1918 р.	Олександра Довженка	Український та радянський письменник, кінорежисер, кінодраматург, художник, класик світового кінематографу. Нагороди і премії: 1934 МКФ у Венеції (Приз, фільм «Іван»), 1941 Сталінська премія (I ступеню, фільм «Щорс»), 1949 МКФ в м. Готвальді (Премія праці, фільм «Мічурін»), 1949 МКФ в Маріанських Лазнях (Премія за найкращий кольоровий фільм, фільм «Мічурін»), 1949 Сталінська премія (II ступеню, фільм «Мічурін»), 1959 ВКФ (Перша премія автору сценарію (посмертно), фільм «Поєма про море»), 1959 Ленінська премія (посмертно, фільм «Поєма про море»)
8.	Блохера вул.	Блюхер Василь Костянтинович, (1890-1938). Радянський військовий діяч, Маршал Радянського Союзу, З 1934 р. – кандидат в члени ЦК ВКП(б), голов-нокомандувач, військовий міністр і голова Військової ради Далекосхідної республіки (1921-1922), Заступник командувача військами Українського військового округу.	Заводська	Історична назва вулиці Новозаводська. Виникла 1848 року із початком будівництва цукрозаводу заводу родини Бобринських.

9.	Боженка вул.	Боженко Василь Назарович, (1871-1919). Діяч комуністичної партії, командир більшовицьких військ під час війни з УНР в 1917-1919 рр.	Северина Наливайка	Український військовий діяч, козацький ватажок. Один з керівників повстання 1594-1596 років в Речі Посполитій. Брав участь у розгромі заволоду Кшиштофа Косинського. Внаслідок цього його стосунки з запорожцями були надовго зіпсовані. Северин з своїм військом пішов на Волощину на власний розсуд. Під час походу розбив татарський загін.
10.	Бонівура пров.	Бонівур (Баневур) Віталій Борисович, (1902-1922). Комсомолец, учасник встановлення радянської влади на Далекому сході.	Тихий	Пропонована назва обумовлена розміщенням невеликого тупикового провулку у мальовничому місці садибної забудови в північно-західній частині міста
11.	Будьонного вул.	Будьонний Семен Михайлович, (1883-1973). Учасник встановлення радянської влади в Україні у 1917-1921 рр. командувач Першої кінної Армії; один з організаторів масових репресій серед військових у 1930-1940-их рр.	Осавули Василя Бурки	Василь Бурка – запорізький козак, осавул Максима Залізняка під час повстання надвірних козаків Коліївщини 1768 р. Наприкінці травня 1768 року гайдамаки на чолі з Василем Буркою за дорученням лідера повстання Максима Залізняка оволоділи Смілою. Під час здобуття Умані привів до повстанського війська піший загін із Соколівки, який прискорив захоплення форту.
12.	Ватутіна вул.	Ватутін Микола Федорович, (1901-1944). Воєначальник, генерал армії (1943), Герой Радянського Союзу (1965, посмертно). З 1942 р. – командувач військами Воронежського, Південно-Західного (під час Сталінградської битви) і 1-го Українського фронтів (Курська дуга). Потрапив в засідку українських повстанців, помер від поранення. Похований у Києві. На думку історика В. Сергійчука, Ватутін «кидав сотні людей беззбройними під німецькі танки, особливо на території України. І тільки завдяки гарматному м'ясу такі генерали як Ватутін вигравали битви». Особливо великих втрат радянські війська зазнали при наступі з Букринського плацдарму у ході битви за Київ 1943 р. З огляду на це тодішній командувач Центрального фронту, генерал армії К. Рокосовський сказав на військовій раді: «Це не війна, а геноцид народу».	Платона Майбороди	Український композитор, народний артист УРСР (з 1968 року), лауреат Державної премії УРСР імені Т. Шевченка. Автор численних пісень і хорів, обробок народних пісень, а також ліричних пісень – в тому числі «Рушничок», «Якщо ти любиш», «Ми підем де трави похили», «Київський вальс». В творчому доробку також симфонічна поема «Героїчна увертюра», вокальна-симфонічна поема «Тополя» (слова Тараса Шевченка), музика до драм. спектаклів, а також до фільмів .
13.	Ватутіна пров.	---	Платона Майбороди	---
14.	Войкова вул.	Войков Петро Лазарович, (1888-1927). Терорист, каратель, дипломат. Один із організаторів розкрадання більшовиками культурного надбання Росії. Брав участь у прийнятті рішення про розстріл Миколи II та його сім'ї і супроводжуючих їх осіб. Під його керівництвом, як члена колегії Наркому зовнішньої торгівлі, величезну кількість предметів культури за безцінь було продано за кордон заради отримання валюти для експорту революції. У 1921 р., прагнучи встановити дипломатичні відносини з Польщею за будь-яку ціну, передавав полякам російські архіви, бібліотеки, предмети мистецтва і матеріальні цінності. Організував грабж країни, однак прагнув до особистого збагачення. У 1927 р. як один з царевбивць застрелений у Варшаві Б. Ковердою.	Олександри Соколовської (Отаманів Соколовських)	Олександра Тимофіївна Соколовська (1894-1919), народилася в селі Горбулів нині Черняхівського району Житомирської області у родині псаломника Свято-Миколаївської церкви Тимофія Соколовського та його дружини Євдокії Данилівни. Саме зусиллями родини Соколовських Горбулівське земське парафіяльне училище у 1917 році було реформоване в україномовну гімназію. Першим цю священну війну в повіті очолив наймолодший син Соколовських – Олекса, 1900 р.н.. Придушуючи більшовицький заколот у Коростишеві, загинув у ніч з 4 на 5 січня 1919 р.. Боротьбу продовжив Дмитро, 1894 р.н., колишній прапорщик царської армії. 67-річний батько отаманів Тимофій очолив штаб селянсько-козацької армії Соколовських. З 7 на 8 серпня 1919 року Дмитро загинув від кулі зрадника. Святу справу Олекси і Дмитра за визволення народу продовжив старший брат Василь. Повстанці знову здобувають Радомишль, 25 серпня – допомагають війську УНР взяти Житомир, 27 серпня – Брусилів. В час цього тріумфу і найбільших перемог Василь Соколовський гине. Знову ті ж агенти-зрадники підступно схопили Василя і передали ворогові... Останній брат, священник Степан, міг воювати словом, а не шаблею. Настав час наймолодшої сестри – Олександри. Пройшовши своєрідний ритуал посвячення у козацьке лицарство на вершині Дівич-гори, ставши там отаманом Марусею, очолила повстанський загін із 300 шабель, 700 багнетів, 10 кулеметів та 3-х гармат. У серпні 1919 загін діяв спільно з командуванням 1-го Галицького корпусу. За однією з версій загинула від руки зрадника 6 листопада 1919-го року. За іншою – Маруся зі своїм загоном ще довго воювала і через Румунію емігрувала на Захід.
15.	Волочасвська вул.	Названа на честь міста Волочаєвськ на Далекому Сході (Росія). Волочаєвський бій – одна з найвідоміших сторінок у заключній частині Громадянської війни в Росії, що відбулося 5-14 лютого 1922 року в районі станції Волочаївка Амурської залізниці, на підступах до Хабаровська. У результаті боїв оборона військ Біло-повстанської армії була прорвана частинами Народно-революційної армії Далекосхідної республіки, і 14 лютого без бою був узятий Хабаровськ. Стратегічна ініціатива перейшла до Народно-революційної армії, що створило умови для звільнення Примор'я, а потім призвело до остаточного розгрому сил білих і встановлення радянської влади на далекому Сході.	Григорія Сковороди	Григорій Савич Сковорода (1722-1794) – український просвітитель-гуманіст, філософ, поет, педагог . Освіту здобув у Кисво-Могиланській академії . Переслідуваний світськими та духовними властями, з 1770-х років вів життя мандрівного філософа . У філософських діалогах і трактатах біблійна проблематика переплітається з ідеями платонізму та стоїцизму . Сенс людського існування – подвиг самопізнання.

16.	Воровського вул.	Воровський Вацлав Вацлавович, (1871-1923). Один з організаторів масових репресій проти духовенства. Співробітник газет «Іскра», «Вперед», «Пролетарій», «Правда». З 1917 р. – посол у Скандинавських країнах. У 1917-1918 рр. член закордонного бюро ЦК партії, одночасно будучи радянським представником у Швеції. У 1919-1920 рр. завідував Держвидавом; в 1921-1923 рр. – повноважний представник СРСР в Італії. Один з головних ініціаторів гонінь на Православну Церкву. Задумував штучне розпалювання внутрішньо-церковних конфліктів, які могли стати приводом для пограбування Церкви і насильницького затвердження богоборчої ідеології. У 1923 р. він без запрошення приїхав на конференцію в Лозанні, де був убитий російським офіцером-емігрантом М. Коцраді. Суд нейтральної Швейцарії виправдав вбивцю	Христини Зубрик	На початку XVII століття Христина Зубрик (Жубрик) остання з роду молдавських бояр Жубриків володіла землями Радиванівщини (до якої і входила Смілянщина), навіть відстоювала в суді права на Радиванівщину від нових претендентів-князів Корецьких. Але, як стверджує І.П. Крип'якевич, 28 січня 1633 року Станіслав Конецпольський купив у Христини Жубрик-Корженовської – спадкоємиці черкаських міщан Жубриків – за 24000 злотих Мліївську область, куди ходили землі в районі р. Тясмина: Мліїв, Орловець, Тясмин (Сміла), Балаклій, Городище, Жоботин і частину Медведівки.
17.	Воровського пров.	-/-	Христини Зубрик	-/-
18.	Горького вул. (формально назва не підпадає під дію закону про декомунізацію, але життєвий приклад Максима Величка в т.ч. трудові досягнення на Машзаводі, на думку комісії, для смілян важливіші)	Максим Горький (Пешков Олексій Максимович) (1868-1936) – російський, пізніше радянський <u>«пролетарський» письменник, драматург та публіцист</u> ; член РСДРП(б), деякий час дружив з <u>Леніним</u> . Підтримував більшовиків як до, так і опісля <u>Жовтневого перевороту</u> . 1931 року керівництво ВКП(б) організувало М. Горькому відвідування <u>Соловецького концтабору</u> , після чого він написав схвальний відгук про режим утримання в'язнів. Життя Горького обірвалось 18 червня 1936 р. у Москві. Обставини смерті Горького (як і його сина) багатьма вважаються досить «підозрілими», оскільки в народі ходили чутки про його отруєння.	Максима Величка	Величко Максим Костянтинович – командир відділення розвідки батареї 819-го артилерійського полку 295-ї стрілецької дивізії 5-ї ударної армії, старший сержант; бригадир розмітників механоскладального цеху Смілянського машинобудівного заводу. Народився 8 березня 1922 року в місті Катеринослав (з 1926 року місто Дніпропетровськ – обласний центр Дніпропетровської області України) в сім'ї робітника. Українець. Освіта неповна середня. У 1936 році закінчив школу ФЗУ. Працював розмітником по металу на машинобудівному заводі в місті Сміла. У Червоній Армії з травня 1941 року. Учасник Великої Вітчизняної війни з червня 1941 року. Командир відділення розвідки. За бойові подвиги нагороджений орденами Червоної Зірки, Слави 1-го, 2-го і 3-го ступенів (привірюється до Героя Радянського Союзу), медалями. У 1945 році М.К. після демобілізації повернувся у Смілу. Працював бригадиром розмітників механоскладального цеху Смілянського машинобудівного заводу. За трудові досягнення Указом Президії Верховної Ради СРСР від 4 липня 1966 удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці з врученням ордена Леніна і медалі «Серп і Молот». Почесний громадянин міст Нальчик і Сміла. Помер М.К. Величко 13 червня 1997 року.
19.	9 Січня вул.	Вулиця названа на честь дня 9-го січня 1905, коли у <u>Санкт-Петербурзі</u> царська влада жорстоко розігнала мирну демонстрацію, учасники якої мали на меті вручити цареві «Петицію робітників і жителів Петербурга для подання Миколі ІІ». Розстріл велелюдного мітингу, який отримав назву <u>«кривава неділя»</u> , став одним із поштовхів до революції 1905 року.	Гречківська	Історична назва вулиці
20.	26 Червня вул.	Достеменно невідома історична подія, на честь якої названо цю вулицю. Є декілька версій. Одна із них та, що цього дня – 1919 року – створено комсомол України. Інша, що в честь відкриття 26 червня 1929 р. в Москві XVI з'їзду ВКП(б); затвердив гасло «П'ятирічку – в чотири роки»).	Олеся Гончара	Олесь (Олександр) Терентійович Гончар (1918-1995) – український радянський письменник, літературний критик, громадський діяч. Лауреат Сталінської премії (1948), перший лауреат премії імені Тараса Шевченка (9 березня 1962), голова Спілки письменників України (1959-1971), у 1959-1986 роках – секретар правління <u>Спілки письменників СРСР</u> . Академік НАН України (1978). Був одним з фундаторів <u>Українського фонду культури</u> . Автор 10 романів, багатьох повістей, оповідань, нарисів.
21.	Дзержинського вул.	Дзержинський Фелікс Едмундович (1877-1926). Один із засновників ВЧК та організаторів «червоного терору» в Радянській Росії та на захоплених Червоною Армією територіях. Учасник польського і російського революційного руху, неодноразово заарештовувався, сидів у в'язниці, перебував у засланнях. Після Жовтневого перевороту – член Петроградського ВРК; з 1917 р. – голова ВЧК; з 1922 р. – ГПУ; ОГПУ і нарком внутрішніх справ у 1919–1923 рр.; одночасно з 1921 р. – нарком шляхів сполучення. З 1924 р. – голова ВСНХ СРСР. Член ЦК і ЦКК ВКП(б), з 1921 р. – член Оргбюро ЦК, з 1924 р. – кандидат у члени Політбюро ЦК ВКП(б), член ЦИК СРСР. Помер від серцевого нападу після конфлікту з радянськими чиновниками. Проводив жорстоку політику репресій проти противників більшовицького режиму. Був ініціатором масового терору, провокацій, інституту заручників і т. п. Головною функцією ВЧК вважав боротьбу з контрреволюцією шляхом здійснення безпосередньо репресій. Заперечував обмеження повноважень ЧК, а на критику зловживань ЧК заявляв, що «там, де пролетаріат застосовував масовий терор, там ми не зустрічаємо зради» і що «право розстрілу для ЧК надзвичайно важливо», навіть якщо «меч її при цьому потрапляє випадково на голови невинних». Після замаху на Леніна розгорнув «червоний терор»	В'ячеслава Чорновола	В'ячеслав Максимович Чорновіл (1937-1999, уродженець с. Єрки Черкаської області) – український політик, публіцист, літературний критик, діяч руху опору проти зросійщення та національної дискримінації українського народу, політичний в'язень СРСР. Провідник українського національно-демократичного визвольного руху кінця 80-90-х років; Герой України (2000, посмертно). Лауреат Міжнародної журналістської премії ім. Ніколоаса Томаліна (1975). Ініціатор проголошення Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. та Акту проголошення Незалежності України 24 серпня 1991 р.

		проти усіх незгідних з більшовицьким режимом. Керував боротьбою з повстанським рухом на Україні.		
22.	Дзержинського пров.	-//-	В'ячеслава Чорновола	-//-
23.	Димитрова вул.	<p>Димитров Георгій, (1882-1949). Діяч болгарського та міжнародного комуністичного руху. Його називали «болгарським Леніним». Головний провідник сталінської політики на міжнародній арені, творець «п'ятих колон» в країнах Європи.</p> <p>В молоді роки приєднався до комуністичного руху і вступив до Болгарської соціал-демократичної партії. Неодноразово був заарештований владою. У вересні 1923 р. один з керівників комуністичного збройного повстання в Болгарії. Після провалу спроби захоплення влади заочно засуджений до смертної кари, виїхав за кордон.</p> <p>У 1920-30х рр. жив у Москві, Відні та Берліні. У 1935 р. був обраний Генеральним секретарем Комінтерну. Організатор комуністичної пропаганди в країнах світу, підтримував сталінські репресії.</p> <p>6 листопада 1946 р. очолив болгарський прокомуністичний уряд. Під його керівництвом Болгарія потрапила під повний контроль Москви, практично втративши незалежність, і стала перетворюватися на «шістнадцяту республіку СРСР». У 1948 р. став Генеральним секретарем Комуністичної партії Болгарії.</p> <p>Помер у Москві. Тіло Димитрова було забальзамовано і поміщено в спеціально побудований мавзолей. Після падіння комуністичного режиму в Болгарії його прах був перепохований, а мавзолей демонтований.</p>	Івана Мазепи	<p>Доба правління гетьмана Івана Мазепи є важливою віхою в історії України. Протягом XVII століття на її теренах невинно відбувався процес народження, становлення держави, її інституцій. Він супроводжувався зростаючим прагненням українців мати більше свободи, вольностей та, разом з тим, опором будь-яким спробам з боку Речі Посполитої, а згодом Московії відібрати цю свободу. Кожну сходинку у здобутті волі, кращого життя козаки виборювали ціною великої крові.</p> <p>Правління гетьмана Івана Мазепи (1687-1709 рр.) було важливим етапом у виборюванні державності України. Стабілізація життя в Гетьманщині, зміцнення її установ у цей період сприяли появі проєктів щодо пошуку іншої долі українському народові. Завершилися вони в 1708 революцією, як називає антимосковське повстання один з її активних учасників Іван Ломиковський.</p> <p>Мазепа Іван Степанович – визначний український політичний діяч, дипломат, гетьман України. Народився на Київщині у с. Мазепинці в українській шляхетській родині. Точна дата народження І. Мазепи невідома. Навчався у Києво-Могилянській академії, а також у єзуїтській колегії у Варшаві.</p> <p>Після невдачі першого Кримського походу 1687 р. І. Самойловича було усунуто з гетьманства і заслано в Сибір. 25.07.1687 р. на Коломацькій Раді 1687 р. Мазепа був обраний гетьманом України. Ставши гетьманом, Мазепа прагнув об'єднати в єдиній державі всі українські землі – Лівобережжя, Правобережжя, Запоріжжя, Слобожанщину.</p> <p>Знаючи ставлення російського уряду до України, гетьман Мазепа намагався використати свій вплив на Петра I і зв'язки з московськими можновладцями, для збереження прав і вольностей Гетьманщини. Українські полки брали активну участь у війнах Московії з Кримським ханством та Туреччиною. У 1700 р. Мазепа став другим кавалером, заснованою Петром I ордену Андрія Первозданного. У 1703 р. король Польщі Август II Фрідрік нагородив його орденом Білого Орла, а у 1707 імператор Йосиф I надав гетьману титул князя Священної Римської імперії.</p> <p>У перші роки Північної війни 1700-21 посилювалося гноблення царським урядом Гетьманщини. Вже у 1700 у Прибалтику для ведення військових дій проти шведів, було вислано понад 17 тис. козаків. Зросли і фінансові тягарі, особливо за рахунок збільшення податків, а згодом і через розміщення в Україні московських військ. Все це викликало незадоволення козацької старшини та гетьманського уряду. У 1704 за вказівкою Петра I Мазепа наказав козацькому війську взяти під контроль територію українських земель, яка досі перебувала під владою речі Посполитої. Влада гетьмана поширилась на Правобережну Україну. Одночасно було придушено козацький рух під керівництвом С. Палія.</p> <p>Довідавшись про плани Петра I ліквідувати гетьманство та козацький устрій України, гетьман навесні 1705 розпочав таємні переговори із союзником Карла XII польським королем С. Лещинським. Весною 1709 р. було укладено угоду між шведським королем Карлом XII і І. Мазепою, яка передбачала відновлення державної незалежності України у союзі із Швецією. Після початку наступу шведів на Москву, через територію України, гетьман 4.11.1709 відкрито перейшов на сторону Карла XII. Це викликало масові репресії московських військ проти українського населення. Було знищено гетьманську столицю – Батурин, Запорізьку Січ та ін. Весною 1709 шведські та гетьманські війська розпочали наступ на Москву через Харків і Курськ. Однак на їхньому шляху знаходилась Полтава, невдала облога якої дала можливість Петру I підготуватися до генерального бою і розгромити шведсько-українські війська у Полтавській битві 1709 р. Карл XII та І. Мазепа були змушені відступити у турецькі володіння, де гетьман оселився у передмісті м. Бендер. Помер Мазепа 21.9(02.10).1709 р. і був похований у Святогорському монастирі в м. Галаца (нині Румунія).</p> <p>Гетьман І. Мазепа – видатний культурно-просвітницький діяч України. За його сприянням Києво-Могилянська Колегія одержала у 1694 р. статус академії. Піклувався гетьман станом науки, освіти, мистецтва, церковними справами. За І.</p>

				Мазепи збудовано або відновлено ряд монументальних споруд у стилі українського бароко. У 1690 р. споруджено нове приміщення Києво-Могилянської Колегії, у 1698 – кафедральний собор у Переяславі, Богоявленську церкву Братського монастиря у Києві, дзвіницю собору св. Софії у Києві, до 1695 р. – обнесено новими мурами Києво-Печерську Лавру та ін. У 1700 було засновано Чернігівський колегіум. Іван Мазепа був покровителем літератури. Сам він – автор ряду віршів: «Дума», «Пісня», «Псалми» та ін. Підтримував творчість Дмитра Туптала, Стефана Яворського, Іоана Максимовича. Коштом гетьмана видруковано Євангеліє арабською мовою. Багато церков і монастирів обдаровував Мазепа іконами, книгами, дзвонами, і цінними речами.
24.	Другий Жовтневий пров.	Дивитись Жовтнева вул.	Миколи Вороного	Микола Кіндратович Вороний (1871-1938) – український письменник, перекладач, поет, режисер, актор, громадсько-політичний діяч, театрознавець. «В революцію 1917 року, – пише М. Вороний в автобіографії, – я брав дуже енергійну участь, особливо на початку (при моїй участі організовувалось перше ядро Центральної Ради), влаштував мітинги... Восени 1917 року став директором і режисером «Національного театру». У 1920 році емігрував до Варшави. Повернувся в Радянську Україну 1926 року. Працював викладачем на кафедрі художнього читання Харківського музично-драматичного інституту. Пізніше переїхав до Києва, працював у ВУФКУ, в Укртеатрокіновидаві. Вперше в жорнова ДПУ потрапив 28 березня 1934 року. 31 березня 1934 року особлива нарада колегії ДПУ УРСР своєю ухвалою засудила М. Вороного до 3 років ув'язнення. Але уже 9 червня 1934 року над ним зглянулися і замінили йому трирічне заслання в Казахстан висилкою на той же строк – із заборонаю проживати в УРСР, БРСР, Московській та Ленінградській областях. Проживав у Воронежі, пізніше в місті Новоукраїнка. У квітні 1938 року був знову заарештований по сфабрикованій справі і в червні цього ж року розстріляний. Реабілітований 1989 року. Після реабілітації М. Вороного вийшли такі його книги: «Вибрані поезії» (1959), «Твори», «Театр і драма» (1989).
25.	Другої П'ятирічки вул.	Названа на честь другої п'ятирічки (1933-1937 рр.) економічного розвитку СРСР. Вона продовжила тенденції першої (в період 1-ї п'ятирічки в Україні відбувся масовий голод, що призвів до багатомільйонних жертв) п'ятирічки. Активно продовжувалось нарощення промислової бази. Для виконання напружених планів індустріалізації потрібно було максимально інтенсифікувати працю робітників. У цьому напрямі держава йшла двома шляхами. По-перше, всіляко розпалювався масовий трудовий ентузіазм, для чого вводилася система «соціалістичних змагань», «зустрічних планів», «рухів новаторів» і тому подібне. За ударну працю нагороджували орденами, було введено звання Героя Соціалістичної Праці. У 1935 р. широку рекламу отримав рекорд забійника шахти «Центральна-Ірміно» (Донбас) А. Стаханова, який перевищив добову норму видобутку вугілля в 14,5 разів. Досягнення Стаханова було негайно використане для організації стахановського руху. При цьому самі норми були значно підвищені практично у всіх галузях промисловості. На залізничному транспорті надважкі поїзди першим почав водити машиніст депо «Слов'янськ» Донецької залізниці М. Кривоніс. Трудовий ентузіазм охопив значні маси людей. Але був ще й інший спосіб збільшення продуктивності праці – примус і страх. Відмова від роботи, прогул, брак, псування устаткування і верстатів кваліфікувалися як підривна діяльність і могли завершитися арештом і тюремним ув'язненням.	Леся Курбаса	Леся Курбас (повне ім'я – Олександр-Зенон Степанович Курбас), 1887-1937 рр. – український режисер , актор , теоретик театру , драматург , публіцист , перекладач . Народний артист УРСР (1925). Народився в місті Самбір (тепер Львівської області) у родині акторів галицького театру. Леся Курбас був засновником спочатку політичного (1922-1926), а потім і філософського (1926-1933) театру в Україні. У виставах свого філософського театру «Березиль» (Харків) Курбас малює всебіт, де головним стає особлива довіра до життя людини у всіх його суперечностях. В листопаді 1922 у Києві в державному народному театрі відбулася прем'єра вистави Тараса Шевченка «Гайдамаки» (режисер Л. Курбас). В червні 1924 Всеукраїнське кіно-фото управління запросило його на один рік режисером до Першої державної одеської кінофабрики. Засновник власної театральної школи. Виховав плеяду видатних акторів і режисерів. Його творча практика позначена впливом експресіонізму і конструктивізму. Заарештований у зв'язку зі справою УВО 26 грудня 1933. Відправлений етапом до Харкова. 9 квітня 1934 засуджений до 5 років ВТТ. Його було вислано на будівництво Біломорсько-Балтійського каналу , на Медвежу Гору, потім його відправили на Соловки . 9 жовтня 1937 засуджений до страти. 3 листопада 1937 його було розстріляно в урочищі Сандармох , а 1957 року посмертно реабілітовано. Засновник власної театральної школи. Виховав плеяду видатних акторів і режисерів. Його творча практика позначена впливом експресіонізму і конструктивізму.
26.	Енгельса вул.	Енгельс Фрідріх, (1820-1895). Основоположник ідеології марксизму. Разом з Карлом Марксом склав «Маніфест Комуністичної Партії». Його особа використовувалася для пропаганди комуністичного тоталітарного режиму.	Михайла Максимовича	Максимович Михайло Олександрович, (1804-1873) – вчений-природознавець, філолог, етнограф, фольклорист, історик, філософ, літератор, перекладач, видавець. Народився на хуторі Тимківщина поблизу Золотоноші (тепер Черкаська обл.) у дворянській родині. Максимович працював також у царині української археології та був автором першої в Україні археологічної праці з застосуванням типологічного методу

				(«Украинские стрелы древнейших времен», 1868). Наукові праці Максимовича в галузі <i>природознавства</i> («Про системи рослинного царства», 1827; «Основи ботаніки», тт. 1-2, 1828-31; «Роздуми про природу», 1831) дають підстави вважати вченого одним з основоположників вітчизняної ботаніки. Праці природничого характеру «Главные основания зоологии», «Систематика растений», «Ботаника». Видав у Москві збірку «Сборник малороссийских песен» Його «Курс математики» був основним підручником кілька десятиліть в усій Російській імперії.
27.	Жовтнева вул.	Названа на честь Жовтневого перевороту (у радянській історіографії « <i>Велика Жовтнева соціалістична революція</i> ») у Росії, що відбувся 7 листопада (25 жовтня) 1917 року. У ході перевороту <u>Тимчасовий уряд</u> , що перебував у столиці держави <u>Петрограді</u> – було заарештовано, а центральну владу перебрали на себе лідери <u>більшовиків</u> . Обраний I Всеросійським з'їздом Рад ВЦВК протестував проти ініціативи більшовиків скликати II Всеросійський з'їзд <u>Рад робітничих і солдатських депутатів</u> 17 жовтня, але, врешті-решт, погодився на його проведення 25 жовтня (7 листопада) 1917 року. На початку з'їзду були представлені 402 Ради (195 об'єднаних Рад робітничих і солдатських депутатів; 119 Рад робітничих і солдатських депутатів, за участі селянських депутатів; 46 Рад робітничих депутатів; 22 Ради солдатських і матроських депутатів; 19 Рад селянських депутатів; 1 Рада козацьких депутатів. У день відкриття з'їзду більшовики розпочали збройний виступ проти діючого уряду, що його засудили ВЦВК Рад, ЦК меншовиків, ЦК есерів, Передпарламент (Тимчасо-ва Рада Російської республіки). Меншовики та есери залишили з'їзд. А II Всеросійський з'їзд <u>Рад робітничих і солдатських депутатів</u> , який опинився під повним контролем « <u>більшовиків</u> » ухвалив рішення про сформування нового уряду – Ради народних комісарів на чолі з В. Ульяновим (Ленінін). Таким чином, «Жовтневий переворот» з самого початку був нелегітимним та протизаконним, що протягом всього часу існування <u>СРСР</u> намагалася спростувати і фальсифікувати державна «історіографія» та <u>компартійна пропаганда</u> . Згідно радянської історіографії Жовтневий переворот докорінно змінив хід історії на територіях колишньої <u>Російської імперії</u> та значним чином вплинув на хід світової історії. Але самі «більшови-ки» ніколи не називали жовтневий переворот радянською революцією.	Тараса Шевченка	Тарас Григорович Шевченко, (1814-1861). Поет, письменник, художник, громадський та політичний діяч, фольклорист, етнограф. Член Кирило-Мефодіївського товариства. Академік Імператорської академії мистецтв. Духовний авторитет нації. Творчість Шевченка стала новим етапом у розвитку естетичного мислення українського народу. Вона визначила на десятиліття вперед дальший поступ української літератури (не тільки поезії, а й прози і драматургії), прискорила український літературний процес. Шевченко, ім'я якого стоїть в одному ряду з іменами Пушкіна, Лермонтова, Байрона, Міцкевича, підніс українську літературу до рівня найрозвиненіших літератур світу. Великий вплив мала творчість Шевченка на літератури слов'янських народів (болгарського, чеського, польського та ін.), що був виразно помітним уже в другій половині XIX ст. Шевченкова поезія стала етапом і в розвитку української літературної мови. Шевченко завершив процес її формування, розпочатий ще його попередниками (Котляревський, Квітка-Основ'яненко, поети-романтики та ін.), здійснивши її синтез з живою народною мовою і збагативши виражальні можливості українського художнього слова.
28.	Інтернаціональна вул.	Інтернаціоналізм (від <u>лат. inter</u> – «між» і <u>лат. natio</u> – «народ», «нація») – <u>політичний рух</u> , який виступає за розширення політичної, економічної та культурної співпраці між країнами для теоретичного блага всіх. Прикладами такої міжнаціональної співпраці є <u>Організація Об'єднаних Націй</u> , <u>Європейський союз</u> , <u>Європейський суд з прав людини</u> , міжурядові договори та інститути, угоди про вільну торгівлю; <u>United States of America</u> сама по-собі є прикладом економічного та політичного співробітництва в країні та між державами. Разом з тим, у колишньому СРСР та сучасній Росії інтернаціоналізм використовувався і використовується для камуфлювання елементарної русифікації, денационалізації та використання проблем інших націй для задоволення велико-державних амбіцій.	Пантелеймона Куліша	Куліш Пантелеймон Олександрович, (1819-1897) – відомий український письменник, критик-публіцист, історик і громадсько-культурний діяч. <u>Іван Франко</u> називав Куліша «перворядною зіркою» в українському письменстві, «одним із корифеїв нашої літератури». Відомий найбільше як автор першого <u>україномовного історичного роману «Чорна рада»</u> . Був дуже освіченим. Писав українською та російською.
29.	Калініна вул.	Калінін Михайло Іванович (1875–1946). Один із організаторів політичного терору в Радянському Союзі у 1920-1930х рр. Брав участь у революції 1905 р. Під час Лютневої революції 1917 р. був одним з керівників захоплення Фінляндського вокзалу. Брав безпосередню участь у підготовці та проведенні Жовтневого повстання. Після смерті Я. Свердлова в 1919 р. обраний головою ВЦИК (до 1938 р.), одночасно з 1922 р. голова ЦИК СРСР. З 1938 р. до березня 1946 р. голова Президії Верховної Ради СРСР. З березня 1946 р. член Президії Верховної Ради СРСР. 1 липня 1921 р. декретом за підписом М. Калініна, В. Леніна і А. Єнукидзе санкціоновано спрощене судочинство у справах про розкрадання соціалістичної власності: без участі захисту і свідків, із недопущенням касації і прохань про помилування, виконанням вироку протягом 24-х годин. 1 грудня 1934 р. підписав постанову ЦИК, в якій встановлювалися зміни в кримінально-процесуальному кодексі, в т.ч. 10денний термін слідства; обвинувальний висновок має вручатися обвинуваченим за день до суду, слухання справи проводиться без участі сторін; оскарження вироку та клопотання про помилування неприпустимі; вирок до вищої міри покарання виконувався негайно. Фактично цією постановою Калінін законодавчо санкціонував проведення репресій і самоуправних розстрілів, які відтепер повинні були	Олекси Бакуменка	Олекса Зосимович Бакуменко, (1925-1998), сміляннин, відомий поет-сатирик. Олекса Бакуменко – істинний козак гумористичного куреня Смілянщини, твори якого і нині актуальні і звеселяють серця багатьох шанувальників його таланту при чому далеко за межами Черкащини.

		вважатися законними. Калінін був офіційної вівіскою радянської влади: вручав нагороди і вітав з присвоєнням звань. Створений радянською пропагандою образ «всесоюзного старости», що вийшов з народу, використовувався для того, щоб показати, що влада в країні перебуває в руках Калініна, а Сталін просто керівник і вождь – Калінін прикривав собою режим диктатури Сталіна. На ім'я Калініна посилали листи численні засуджені з ГУЛАГу, однак Калінін не втрутився в дії НКВС або суду, навіть коли мова йшла про його власну дружину.		
30.	Карла Лібкнехта пров.	Карл Лібкнехт, (1871-1919, Берлін) – діяч німецького й міжнародного робітничого руху, один із засновників <u>Комуністичної партії Німеччини</u> . Належав до лівого крила марксистського <u>ревізіонізму</u> . Ревізуючи <u>марксизм</u> , представники лівого крила висували набагато радикальніші ідеї, ніж <u>Маркс</u> та <u>Енгельс</u> . Вони висунули теорію непримиренності класів, закликали до здійснення революції у світовому масштабі.	Федосіївська	Олексій Федосіїв, робітник-раціоналізатор Балаклєївської цукроварні графа Бобринського, який вперше, у промислових масштабах, отримав рафінований (білий) цукор.
31.	Карла Маркса вул.	Маркс Карл, (1818-1883). Основоположник ідеології марксизму. Разом з Фрідріхом Енгельсом склав «Маніфест Комуністичної Партії». Його особа використовувалася для пропаганди комуністичного тоталітарного режиму.	Василя Симоненка	Василь Андрійович Симоненко (1935-1963) – український поет і журналіст, шістдесятник. Самвидавною творчістю Симоненко, за визначенням сучасної <u>критики</u> , став на шлях, указаний <u>Т. Шевченком</u> , й увійшов в історію <u>української літератури</u> як визначальна постать боротьби за державний і культурний <u>суверенітет</u> України 2-ї половини <u>XX ст.</u> Загибель 1962 року В. Симоненко разом з <u>А. Горською</u> та <u>Л. Танюком</u> виявили місця поховань розстріляних органами <u>НКВД</u> на <u>Лук'янівському</u> та <u>Васильківському</u> цвинтарях, а також у <u>Биківні</u> (про останнє було зроблено заяву до <u>міської ради</u>). Влітку 1962 поета жорстоко побили працівники міліції залізничної станції ім. Т. Шевченка (м. Сміла). Через те, що влада всіяко боролась з Василем Симоненком, можна зробити висновок: це побиття не було випадковим. Відтоді й почало погіршуватися здоров'я поета. 3 весни 1963 хвороба В. Симоненка постійно загострювалася. Нестерпно боліли попереки, нирки. На початку вересня він ліг у лікарню – обласний ліксанупр (мав таке право як журналіст). Невдовзі лікарі повідомили родині жальливий діагноз – рак нирок. Зробили операцію, але безрезультатно. У ніч з 13 на 14 грудня 1963 серце митця перестало битися.
32.	Карла Маркса пров.	-/-	Василя Симоненка	-/-
33.	Кірова вул.	Кіров (Костриков) Сергій Миронович, (1886-1934). Активний організатор політичних репресій та переслідувань духовенства в більшовицькій Росії, СРСР. У 1904 р. вступив до РСДРП. Співчував меншовикам, але після Жовтневого перевороту 1917 р. перейшов на сторону більшовиків. У 1921 р. стає першим секретарем ЦК компартії Азербайджану. У 1923 р. став членом ЦК РКП(б). У 1926 р. стає першим секретарем Ленінградського губкому партії і Північно-Західного бюро ЦК ВКП(б). Переслідував духовенство і релігію. За його сприяння в Ленінграді знесено багато храмів. Був одним з ініціаторів погрому вчених Російської Академії наук. При проведенні паспортизації в СРСР з Ленінграду насильно були виселені тисячі колишніх дворян. У віданні Кірова перебувало будівництво Біломорсько-Балтійського каналу, гірничодобувних комбінатів на Кольському півострові, та СЛОН – Соловецький табір особливого призначення ОГПУ. Убитий пострілом в потилицю.	Івана Багряного	Іван Павлович Багряний справжнє прізвище Лозов'яга, Лозов'ягін, (1907-1963) – український прозаїк, поет, публіцист, драматург, політичний діяч. У 1992 році Багряному було посмертно присуджено Шевченківську премію за твори “Сад Гетсиманський” і “Тигролови”. Сьогодні ці твори є програмними: їх вивчають у школах і вищих навчальних закладах. Постать Івана Багряного – одна з найяскравіших і найдраматичніших в українському письменстві й громадянстві першої половини й середини XX ст. Переслідуваний і караний на батьківщині, в УРСР, він не для всіх виявився бажаним і зручним в еміграції, в діаспорі його політична позиція ставала предметом не лише заперечень, а й злостивих перекручень та наклепів, а серед політичних супротивників знаходилися й такі, що погрожували йому розправою і вдавалися до засобів кримінальних. Публіцистика Івана Багряного є квінтесенцією національної гідності й суверенності, обстоювання повноти національного буття. Вона подає приклад послідовного, безкомпромісного і аргументованого викриття російського великодержавного шовінізму – як у його популярно-вульгарних формах, так і в «прогресистських» та «інтелектуалістських». В силове поле політичної думки Багряного входив і широкий спектр фактів та процесів світового політичного життя.
34.	Кірова пров.	-/-	Івана Багряного	-/-
35.	Кіровоградська вул.	-/-	Михайла Яхненка	Яхненко Михайло – <u>підприємець</u> Російської імперії українського походження. Стосовно дати та місця народження немає відомостей. Народився неподалік від м. Сміла (сучасна <u>Черкаська область</u>). Був кріпаком графа Самойлова. Яхненко був дуже підприємливою людиною. Метою його життя був викуп своєї родини з

				<p>кріпацтва. Для цього він шив кожухи, чоботи, виробляв шкіру і всі ці товари продавав на місцевих ярмарках. Таким чином, селянин зумів зібрати певний капітал і викупити родину з кріпацтва.</p> <p>Після цього, разом зі своїм зятем Федором Смиренком та синами <u>Степаном</u>, <u>Кіндратом</u> і Терентієм Михайло Яхненко на позичені 600 карбованців заснував фірму з торгівлі зерном, худобою, а також оренди та будівництва млинів на Черкащині і почав торгівлю борошном, яке продавав в Одесі та інших містах на півдні України. Втім, Михайлу Яхненку не довелося довго насолоджуватися свободою – він скоро помер.</p> <p>У 1820-х і 1830-х роках сини Михайла – Кіндрат, Терентій та Степан разом з Федором Смиренком, чоловіком їхньої сестри Анастасії, будують та орендують млини у Смілі та Умані, а на початку 1840-х років створили фірму «Брати Яхненки і Смиренко», керівником якої став Кіндрат Михайлович Яхненко. Фірма збудувала 1843 року у селі Ташлик першу в Україні парову цукроварню. У 1842 р. Яхненки стають торговцями першої гільдії по місту Одесі, а у 1851 вся родина була удостоєна «за капіталом» звання почесних громадян.</p> <p>Одночасно була заснована невеличка ремонтна майстерня, яка згодом переросла в потужний машинобудівний завод, що виробляв техніку для цукроварень краю. На ньому було побудовано також два пароплави, один з яких мав назву «Українець».</p> <p>Фірма «Брати Яхненки і Смиренко» швидко розбудувалася, нараховуючи 1861 року близько 4 мільйонів карбованців майна з рафінадним заводом у Городищі (Київська губернія), що переважав усі аналогічні підприємства в Російській імперії, цукроварнями у селах Руська Поляна та Ташлик, млинами, двома пароплавами та будинками у Києві, Харкові, Одесі, Ростові тощо. У зв'язку з кризою цукрової промисловості та нестачею кредитів у пореформенний період фірма Яхненка та Смиренка занепала у середині 1860-х років.</p> <p>Небіж Яхненків – Семен здобув вищу освіту і протягом 1860-1863 рр. був одеським міським головою.</p>
36.	Кіровоградський пров.	-//-	Михайла Яхненка	-//-
37.	Клари Цеткін вул.	Цеткін Клара, (1857-1933). Засновниця Комуністичної партії Німеччини, член виконкому Комінтерну.	Надії	Вулиця сподівань
38.	Ковпака вул.	<p>Ковпак Сидір Артемович, (1887-1967). Учасник <u>Першої світової</u> та <u>Громадянської воєн</u>. Член ВКП(б) з 1919 року. У добу національно-визвольних змагань в Україні очолював більшовицький диверсійний загін, що боровся в Україні з військами <u>Гетьмана Павла Скоропадського</u> та Симона Петлюри разом із загонами <u>Пархоменка</u>.</p> <p>З 1921 року на керівних посадах в народному господарстві.</p> <p>1935 – завідувач дорожнього відділу Путивльського райвиконкому, з 1937 – голова Путивльського міськвиконкому <u>Сумської області Української РСР</u>.</p> <p>В 1930-х Ковпак закінчив спецшколу ОГПУ з підготовки організаторів партизанської і підпільної боротьби.</p> <p>Один з організаторів партизанських загонів в Українській РСР – командир Путивльського загону, а потім – з'єднання партизанських загонів у Сумській області. Ще пізніше – 1-ї Української партизанської дивізії СРСР, <u>двічі Герой Радянського Союзу</u>, <u>генерал-майор</u>. Член нелегального ЦК КП(б)У в 1942-1943 р. Член ЦК КПУ в 1949-1967 р. Депутат <u>Верховної Ради УРСР</u> 2-7-го скликань, В 1947 році заступник Голови Президії. Депутат <u>Верховної Ради СРСР</u> 2-7-го скликань.</p>	Боровецька (Тараса Боровця)	<p>Тарас Дмитрович Боровець, (1908-1981) – діяч українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновник УПА «Поліська Січ», від 16 листопада 1941 року – генерал-хорунжий.</p> <p>20 червня 1940 року отримав наказ Президента УНР в екзилі <u>Андрія Лівницького</u> на формування та очолювання УПА «Поліська Січ». У ніч 1 серпня 1940 разом перетнувши вплав, під шквальним обстрілом кордон, зайнявся підготовкою кадрів для майбутньої «Поліської Січі», УПА. Станом на 1941 рік чисельність <u>УПА «Поліська Січ»</u> сягала 10 000 бійців. До початку війни він діяв під псевдами Байда, Гонта. Потім усі накази уже підписував подвійним іменем Тарас Бульба-Боровець.</p> <p>У серпні 1941 року загони вояків Тараса Бульби-Боровця першими увійшли у містечко <u>Олевськ</u>. Налякані війною, з райцентру державні радянські служби евакуювались на схід ще до приходу Бульби. На тодішньому стадіоні Бульба-Боровець вишикував загони вояків і привселюдно з військом прийняв присягу на вірність Україні, освятивши українські прапори сформованих загонів, їхню зброю і з піднятою шаблею над головою урочисто проголосив, «що звідси розпочнеться визволення України від совітів і всіх її ворогів». «Комуністи, комсомольці та будь-які інші окупанти» були оголошені Бульбою ворогами української державності.</p> <p>В <u>Олевську</u> було запроваджено українське управління, зорганізовано міліцію, сформовано Українську повстанську армію «Поліська Січ». З середини серпня до середини листопада 1941 року <u>Олевськ</u> був столицею вільної української «республіки» з новими назвами вулиць, яка увійшла в історію під назвою <u>Олевська Республіка</u>.</p> <p>Після відмови німецького командування визнати самостійність України та звільнити українських політичних в'язнів, включаючи Степана Бандеру та Ярослава Стецька Головна команда УПА видала наказ новоорганізованим «Літаючим бригадам» партизанів, у якому говорилося: <i>«Негаймо розпочати першу</i></p>

				<p>фазу збройної боротьби проти Гітлера...».</p> <p>Після спроби ОУН підпорядкувати УПА і ввести інститут політкомісарів Головна Команда УПА Тараса Бульби-Боровця змінила свою назву. Відтоді вона стала <u>Українською Народною Революційною Армією</u>. Невдовзі створив спільно з <u>І. Мітрингою Українську Народно-Демократичну Партію</u>. У листопаді 1943 року німці заарештовують Бульбу-Боровця та ув'язнюють його в концтаборі <u>Заксенгаузен</u> в камері № 77. Зовсім неподалік, в камері № 73, перебував <u>Степан Бандера</u>, який у вересні 1944 року вийшов на волю. Попри все, Бульба-Боровець з пошаною ставився до <u>Степана Бандери</u>, виступив і на його похороні у <u>Мюнхені</u>. Після капітуляції німців емігрував до <u>США</u>. З 1948 року проживав в еміграції в <u>Канаді</u>. Тут він організовує випуск ряду видань, які нелегально переправлялися в Україну, де вояки <u>УПА</u> вели героїчну боротьбу проти сталіністів. Помер <u>15 травня 1981</u> в лікарні міста Нью-Йорк (США).</p>
39.	Колгоспна вул.	<p>Колгосп (колективне господарство) – форма сільськогосподарського підприємства на території колишнього <u>СРСР</u>.</p> <p>Економічною базою колгоспів була земля, яку під час насильної колективізації було відібрано у селян, присвоєно статус державної і передано у безстрокове («довічне») й безкоштовне користування, та належна їм колгоспно-кооперативна власність (засоби виробництва, грошові накопичення, вся продукція, яку вони виробляли тощо).</p> <p>Керівництво господарства – голова колгоспу і правління – формально повинно було обиратися на загальних зборах колгоспників, що відповідно до Статуту були найвищим органом керівництва колгоспу. Але їхні кандидатури (що, як правило, обирались одногосно), рекомендували (фактично призначали) районні чи обласні комітети <u>компартії</u>.</p> <p>У своїй діяльності правління колгоспу повинно було керуватися Статутом колгоспу, прийнятим загальними зборами колгоспників на основі Примірного Статуту колгоспу, та чинним законодавством. Примірний Статут колгоспу був прийнятий 2-м (1935), потім 3-м Всесоюзним з'їздом колгоспників 1969 р. Того ж 1969 року були створені <u>Ради колгоспів</u>. Фактично колгоспи виконували вказівки партійної влади, не маючи права змінювати доведені владою планові показники виробництва, а також не розпоряджаючись виробленою колективом продукцією. За невиконання планових показників керівників колгоспу рішенням партійного (районного чи обласного) комітету позбавляли посади.</p> <p><u>Колгоспники</u> (загальна чисельність яких різного віку, за даними перепису 1970 року, становила близько 50 млн осіб, або 20,5% населення СРСР), були позбавлені паспортів і свободи пересування. Вони не могли без них залишати місце проживання. Згідно п.11 постанови про паспорти, це тягло штраф до 100 крб. й вигнання міліцією. Повторне порушення тягло за собою кримінальну відповідальність. Введена 1 липня 1934 року в КК стаття 192-а передбачала за це позбавлення волі на термін до двох років.</p> <p>По свої суті колгоспний устрій був новітньою формою державного рабовласництва. Недаремно німецько-фашистська окупаційна влада зберегла цей устрій, як найефективнішу форму експлуатації селян.</p>	Івана Пічкура	<p>Іван Якович Пічкур, (1931-1999). Народився у селі Завадівка, Кам'янського району, Черкаської області. По закінченню в 1946 році школи, трудову діяльність розпочав у своєму ж селі рядовим колгоспником. Потім був різноробочим радгоспу у Полтавській області, служив у лавах Радянської Армії. Після служби знову повернувся у своє село, де ще п'ять років працював рядовим колгоспником. Згодом по закінченню Черкаської школи майстрів-будівельників, трудився на будовах, вчився в Уманській школі підготовчих керівних кадрів. По її закінченню в 1966 році був обраний звільненим секретарем парторганізації колгоспу імені Леніна, Смілянського району. Заочно закінчив Уманський сільськогосподарський інститут, одержав спеціальність вчений агроном.</p> <p>З 1967-го по 1997 рік І.Я. Пічкур, беззмінно працював головою правління колгоспу «Серп і Молот». За цей час проявилися його великі організаторські здібності, фахові знання, вміння працювати з людьми. А ще велике працелюбство. Тож з відстаючих, очолюване ним господарство, стало одним з найпередовіших не тільки у нашому районі, а й області, і саме за трудові заслуги І.Я. Пічкур був нагороджений двома орденами Леніна, орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесну працю», Золотою медаллю ВДНГ, медаллю «Ветеран праці» та Грамотою Президії Верховної Ради України. А вже будучи на пенсії, одержав Почесну відзнаку Президента України. Йому присвоєно звання «Заслужений працівник сільського господарства України».</p>
40.	Комсомольська вул.	<p>Названа на честь Комсомолу (Всесоюзного Ленінського комуністичного союзу молоді ВЛКСМ). Комуністичний молодіжний рух в <u>СРСР</u>. Аналогічні рухи існували й досі існують у соціалістичних країнах світу. На міжнародному рівні національні комсомольські організації поєднував <u>Комуністичний Інтернаціонал молоді</u> (1919-1943), а після <u>Другої світової війни</u> (з 1945) – <u>Всесвітня федерація демократичної молоді</u>.</p> <p>Структура для контролю за молоддю <u>КПРС</u>. Наступник в Україні – комсомол <u>КПУ</u>.</p>	Юрія Тютюнника	<p>Тютюнник Юрій Йосипович, (1991-1930) – український військовий діяч, <u>генерал-хорунжий армії УНР</u>.</p> <p>Народився <u>20 квітня 1891</u> року в селі <u>Будище Пединівської волості Звенигородського повіту Київської губернії</u> у селянській родині колишніх кріпаків Йосипа і Марини. За материнською лінією був онуком сестри <u>Тараса Шевченка</u> – Ярини.</p> <p>На військовій службі з <u>1913</u> року. З <u>1914</u> року брав участь у <u>Першій світовій війні</u> спочатку в чині <u>унтер-офіцера</u>, потім <u>офіцера</u>.</p> <p><u>11 жовтня 1914</u> року був тяжко поранений в голову.</p> <p>В другій половині <u>1915</u> року закінчив військову школу в місті <u>Горі Тіфліської губернії</u>. Після прибуття на фронт був знову поранений – в руку. Після лікування у листопаді 1916 потрапив до <u>Сімферополя</u> в 32-й запасний полк, де прослужив до <u>Лютневої революції</u>.</p> <p>Після утворення <u>Української Центральної Ради</u> взяв активну участь в українізації частин російської армії. У березні-квітні <u>1917</u> року – член полкового комітету, обраний заступником голови гарнізонної ради солдатських депутатів. Організатор «Першого Сімферопільського полку імені Гетьмана Дорошенка».</p>

				<p>Восени 1917 року організував у Звенигородці кіш (батальйон) вільного козацтва, став його командиром (отаманом).</p> <p>29 грудня 1917 отримав призначення до Політичної ради при Генеральному Військовому Секретаріаті.</p> <p>Після захоплення Кисва більшовиками у лютому 1918 року розгорнув <u>Звенигородський кіш</u> до 20 тисяч повстанців. 12 лютого золотоніські козаки під рукою Тютюнника розігнали скликаний більшовиком Б. Кацом повітовий з'їзд, вже 13 лютого селянський з'їзд визнав український уряд.</p> <p>У запеклих боях розгромив збільшовичену 8-у армію, зайняв <u>Бірзулу</u> і <u>Вапнярку</u>, роззброїв частину 2-го російського корпусу, кінну бригаду.</p> <p>Вночі з 21 на 22 лютого 1918 Звенигородський кіш Юрка Тютюнника розбив переважаючі сили більшовиків на станції Бобринська (8-тисячну групу <u>Михайла Муравйова</u>).</p> <p>До травня 1918 року контролював великі території Київщини і Херсонщини. Влітку і восени повстанці під командуванням Тютюнника вели бої з німцями і гетьманцями.</p> <p>3 листопада 1918 знаходився в Лук'янівській в'язниці в камерах де разом з отаманом <u>Палієнком</u> та сотником <u>Андрієм Вовком</u>, в грудні 1918 підняли повстання та після звільнення вирушили назустріч військам Директорії.</p> <p>В січні 1919 р. перейшов до Чорноморської дивізії військ УНР. У лютому 1919 року частини Тютюнника об'єдналися з загонами <u>Матвія Григор'єва</u>, утворивши могутню військову групу (23 тисяч багнетів і шабель, 52 гармати, 20 бронепойздів). Командування повстанською армією перебрав на себе М. Григор'єв, начальником штабу став Тютюнник. Повстанці разом з <u>Червоною армією</u> повели бойові дії проти денікінців та військ <u>Антанти</u>, зайняли у березні 1919 року <u>Херсон</u> і 6 квітня <u>Одесу</u>. 7 квітня Юрій Тютюнник призначений комендантом Одеси.</p> <p>У травні 1919 року, зрозумівши суть більшовицької політики в Україні, Тютюнник і Григор'єв повернули зброю проти більшовиків.</p> <p>У липні 1919 року Тютюнник на чолі частини Повстанська група (1 тис. вояків) на чолі з отаманом Ю. Тютюнником, пройшла радянськими тилами близько 1 тис. км. На її основі було сформовано 5-ту Селянську (в подальшому Київську) дивізію. Влітку 1919 року очолював групу в запеклих боях на більшовицькому фронті. Визволяли <u>Житомир</u>, а потім через <u>Брацлав</u>, <u>Гайсин</u>, <u>Христинівку</u>, <u>Умань</u> вийшли в район <u>Шполи</u>.</p> <p>У кінці серпня 1919 року частини Тютюнника протистояли Південній групі <u>Йона Якіра</u>, а в жовтні-листопаді – денікінському корпусу генерала <u>Якова Слащова</u>. 8 листопада головний отаман Петлюра призначив командувачем армії УНР Ю. Тютюнника.</p> <p>3 6 грудня 1919 року по 5 травня 1920 року Тютюнник брав участь у <u>Першому зимовому поході</u> як помічник генерала <u>Михайла Омеляновича-Павленка</u> на чолі Київської (Стрілецької) дивізії. За участь у Першому Зимовому поході генерал Юрко Тютюнник отримав орден «Залізного Хреста» за номером два, а його дружина, Віра Андріївна Тютюнник, яка в часі походу була сестрою-жалібницею нагороджена Залізним Хрестом номер п'ять.</p> <p>У жовтні 1920 Тютюнник підвищений до генеральського звання.</p> <p>Після інтернування українських частин у <u>Польщі</u> Тютюнника вибрали членом Вищої військової ради з правом вирішального голосу. 23 лютого Петлюра доручив йому сформувати апарат Партизансько-повстанського штабу.</p> <p>23 жовтня 1921 з наказу Головного отамана генерал Тютюнник вступив в командування Повстанською армією. Операція (Другий зимовий похід) була проведена у листопаді 1921 року, але закінчилася трагічно: групу розбили більшовицькі війська, 359 полонених козаків було розстріляно.</p> <p>Вже 22 грудня 1921 року Тютюнник (під прізвиськом Крижанівський) із товаришами заснував кооперативне товариство «Схід» для взаємодопоміжки ветеранів Другого зимового походу.</p> <p>Влітку 1922-го співробітниками ДПУ, після переправи через <u>Дністер</u>, генерал-хорунжого Юрка Тютюнника заарештовано. Для широкої публіки повідомлено, що він здався добровільно, мовляв, уряд УСРР запропонував співпрацю, з чим генерал</p>
--	--	--	--	---

				погодився. Після недовгої співпраці Тютюнника зарештували, Розстріляний 20 жовтня 1930 року. Реабілітований 28 листопада 1997 року постановою Генеральної прокуратури України.
41.	Комунарська вул.	<p>Комуна – слово латинського походження, <u>синонім</u> слів <u>грумада</u>, <u>спільнота</u> та ін. Від цього слова утворена назва сукупності суспільно-політичних вчень і рухів відомої як <u>комунізм</u>, а також їх прихильників, відомих як <u>комуністи</u>.</p> <p><u>Комуна (громадська)</u> – форма спільного життя людей, заснована на усуспільненні майна і праці всіх її членів.</p> <p>Є декілька визначень слова комунар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комунар – учасник <u>Парижської комуни</u>; - комунар – босць <u>частин особливого призначення (ЧОП, 1917-1925)</u>. Частини особливого призначення (ЧОП, частини ОСНАЗ) – «комуністичні дружини», «військово-партійні загони», що створювалися при заводських партійних осередках (партосередках), районних, міських, повітових та губернських комітетах партії на підставі постанови ЦК РКП (б) від 17 квітня 1919 року для надання допомоги органам Радянської влади по боротьбі з контрреволюцією, несення вартової служби у особливо важливих об'єктів та ін.; - комунар – учасник <u>комунарського руху</u>; Рух - виник в 1960-х роках в СРСР, неформальна асоціація, що зв'язує комунарські клуби – неформальні колективи, в тіч чи іншій мірі є послідовниками певної педагогічної методики, яка відома в педагогічній літературі під назвами: комунарська методика, методика колективного творчого виховання, методика Ігоря Петровича Іванова, орлятська методика та інші; - комунар – член <u>комуни</u>. Комуни в СРСР - співтовариства, в яких доходи і ресурси усуспільнювались повністю або майже повністю. - комунарами також називали себе комнезамівці (Члени комітетів незаможних селян). Комітет незаможників, організовувалися на селі з голоти; залучалися до створення колгоспів, комун тощо. Були частиною адміністративного механізму, створеного більшовиками у формі тимчасових надзвичайних органів, наділених широкими повноваженнями. Комнезами займалися розподілом між бідняками конфіскованих панських та надлишків куркульських земель, приладдя, худоби, зерна, допомагали бідноті обробляти землю і збирати врожай. <p>Саме примусове усуспільнення майна в період колективізації, яке радянська влада здійснювала руками комунарів, комнезамівців, привело до масштабної кризи сільського господарства, стало однією з головних причин Голодомору-геноциду 1932-1933 рр. Вчені доводять, що руйнівні наслідки цієї колективізації та голодоморів Україна, її сільське господарство відчуває й досі.</p> <p>Таким чином, комуністичний режим здійснив нищення і закріпачення українського селянства, завдав важкої шкоди сільському господарству. Це один із найтяжчих його злочинів проти Українського народу.</p>	Трипільська	<p>Трипільська цивілізація – умовна назва спільності племен, які мешкали на землях сучасної України, Молдови й частини Румунії з 5 400 до 2 750 р. до н. е.</p> <p>Трипільська цивілізація була одним із найбільш ранніх центрів розвитку планети. Трипільці, безперечно, перебували в авангарді світового цивілізаційного процесу. Одне із трипільських поселень розкопано і вивчається на Черкащині. Це поселення-гігант, на базі якого в 2003 р створено Державний історико-культурний заповідник «Трипільська культура», знаходиться між селами Легедзине та Тальянка. Відноситься до III-IV тис. до н.е. Займає площу 450 га. Це було найбільше відоме поселення людей того часу – тут проживало до 15 тис. чоловік. До 3 тис. дерев'яних жител трипільців розташовувалися концентричними колами, які були оточені захисним валом. Зараз до складу заповідника входять 11 городищ в кордонах Тальнівського, Уманського та Звенигородського районів. У Легедзине створено Музей поселень-гігантів, де представлена трипільська кераміка та інші знахідки. Йде створення скансену (музею під відкритим небом), де відвідувачі зможуть пожити в реконструйованих трипільських житлах і взяти участь в археологічних розкопках.</p>
42.	Комунарський пров.	-/-	Трипільський	-/-
43.	Косіора вул.	<p>Косіор Станіслав Вікентійович, (1889-1939). Один із організаторів Голодомору 1932-1933 років в Україні. Поляк за національністю, народився у сім'ї робітника. У 1907-1918 рр. був учасником більшовицького руху на Донбасі і на Дону. В березні-квітні 1918 р. входив до складу Народного Секретаріату як секретар у справах фінансів. Був одним з організаторів КП(б)У. В 1922-1928 рр. займав керівні посади в органах РКП(б). У 1928-1938 рр. генеральний (перший) секретар ЦК КП(б)У. В липні 1932 р. на III Всеукраїнській конференції КП(б)У Косіор активно підтримав вимогу Л. Кагановича і В. Молотова повністю виконати значно завищені плани хлібозадачі в Україні. Керував вилученням продовольства у мешканців України. Наприкінці грудня наказав вивезти із сіл усі наявні зернові фонди, тому числі насіннєві. Косіор безпосередньо причетний до ліквідації українізації і проведенні політики русифікації, розгортанні протиукраїнського терору, фабрикації численних політичних процесів та масовому винищенні національної інтелігенції.</p>	Ротондівська	<p>Історична назва. На території теперішнього стадіону «Юність» був громадський сад з ротондою. Ротонда (від лат. rotundus – круглий) – кругла будівля, зазвичай увінчана куполом. По периметру часто розташовані колони, з XVIII ст. – паркові павільйони й альтанки.</p> <p>Смілянська Ротонда виконувала функцію закладу відпочинку, де давалися концерти, на терасі по вихідних грав оркестр, влаштовувалися танці. Керувала Ротондою рада старшин, яка складала план заходів на сезон. У неділю відбувалися танцювальні вечори, ставилися дитячі вистави, проходили різні освітньо-культурні заходи, концерти. По великих святах – народні гуляння. Вхід був платним, щоб покрити видатки на організацію.</p>

		У 1939 році Станіслава Косіора заарештували, звинуватили у приналежності до т. зв. «Польської військової організації» і розстріляли.		
44.	Котовського вул.	Котовський Григорій Іванович, (1881-1925). Авантюрист, грабіжник, розбійник. Брав участь у знищенні українського національного руху, здійснював масові злочини проти цивільного населення. Прихильником анархізму. В 1905 і 1915 рр. очолював збройні загони селян у Бессарабії. У 1916 р. черговий суд кваліфікував його діяльність як звичайний бандитизм, позбавлений будь-яких політичних мотивів, і засудив до страти, замінені довічною каторгою. З серпня 1917 р. на Румунському фронті. З кінця 1917 р. перебував на службі у більшовицькій армії, командував партизанським загonom у Молдавії. В 1919 р. – командир кавалерійської бригади, яка вела бої проти частин Армії Української Народної Республіки та денікінців на півдні України. З січня 1920 р. начальник 17-ї кавалерійської бригади. Учасник радянсько-польської війни 1920 р. У вересні 1920 р. кавалерійська частина під командуванням Котовського була розбита загonom Чорних запорожців під Галузинцями. З вересня 1921 р. – начальник 9-ї кавалерійської дивізії. Брав участь у придушенні українського повстанського руху, під час якого широко застосовувався терор проти мирного населення. В листопаді 1921 р. ця дивізія спільно з іншими з'єднаннями Червоної армії в районі с. Малі Міньки (неподалік Базару, тепер Житомирська обл.) завдала поразки частинам Армії УНР, що брали участь у Другому Зимовому поході. З жовтня 1922 р. – командир 2-го кавалерійського корпусу. Вбитий у радгоспі Чабанці (неподалік Одеси).	Рибальська	Історична назва вулиці
45.	Котовського пров.	-/-	Рибальський	Історична назва провулку
46.	Красіна вул.	Красін Леонід Борисович, (1870-1926) – радянський державний і партійний діяч. Брав участь у підпільному русі з 1890 р. Очолював терористичну «Бойову технічну групу при ЦК РСДРП», відповідав за постачання її зброєю та пошук грошей для партії. За окремими даними, мав відношення до вбивства російського підприємця Сави Морозова в 1905 р. Протягом 1912-1917 рр. не вів політичної діяльності. У грудні 1917 повернувся до активного політичного життя; учасник мирних переговорів у Бресті. Влітку 1918 член радянської делегації в Берліні. У 1918 член Президії ВРНГ, виконав велику роботу по залученню на бік Радянської влади технічної інтелігенції; голова Надзвичайної комісії з постачання Червоної Армії; нарком торгівлі і промисловості, член СТО з моменту його створення. У 1919 нарком шляхів сполучення. У грудні 1919 очолював радянську делегацію на мирних переговорах з Естонією. У 1920-23 повпред і торгпред у Великобританії; одночасно нарком зовнішньої торгівлі. У березні 1921 підписав англо-радянських торговельну угоду. У 1922 учасник міжнародної конференції в Генуї і Гаазі. У 1924 повпред у Франції. З 1925 повпред у Великобританії. Делегат 12-14-го з'їздів партії, на 13- 14-му обирався членом ЦК ВКП(б). Помер у 1926 р.	Броніслава Козловського	Видатний хірург Броніслав Станіславович Козловський (1854-1919) працював у містечку Сміла Київської губернії. Мав дуже широкий діапазон хірургічної діяльності. Він не раз виступав із змістовними доповідями на з'їздах хірургів. Опубліковані ним праці дають уявлення про різносторонній характер оперативних втручань та про виконання в умовах периферійної лікарні найновіших на ті часи операцій на шлунку, прямій кишці, судинах. В 1911 р. Козловському було присвоєно вчений ступінь доктора медицини. Його учнями були відомі хірурги Я.О. Гальперін, О.І. Мещанінов, В.Лі. Покотило. Працюючи протягом 1892-1904 років головним лікарем Софіївської лікарні у 1896 році провів одну з перших в Російській імперії операцію з резекції (видалення) шлунку. Невдовзі він опублікував звіт про ще 15 операцій на шлунку, при чому з них – 4 резекції з 3-ма одужаннями пацієнтів. Протягом 1896-1911 років Б.С. Козловським були надруковані 22 наукові роботи, які стосувалися різних галузей хірургії.
47.	Краснопресненська вул.	Названа на честь району Москви (Краснопресненського), названого в честь боротьби робітників району в Революції 1905-1907 рр., так звані Грудневі повстання.	Захисників України	Назва на честь всіх земляків-смілян, які виборювали державність України в тому числі у бойових діях проти російської агресії в новітній історії.
48.	Краснопресненський пров.	-/-	Захисників України	-/-
49.	Кронштадтська вул.	Названа на честь придушення Кронштадтського повстання. 24 лютого 1921 року в Петрограді почалися страйки і мітинги робітників під гаслами «Влада Радам, а не партіям!» з політичними та економічними вимогами – скасування інституту комісарів, проведення перевиборів Рад, виключення з них всіх комуністів, надання свободи слова, зборів і спілок всім партіям, забезпечення свободи торгівлі, дозволу кустарного виробництва власною працею, дозволу селянам вільно користуватися своєю землею і розпоряджатися продуктами свого господарства, тобто ліквідації продовольчої диктатури. Ці події послужили поштовхом до повстання гарнізону Кронштадта. Повстання було подавлено 16-18 березня 1921 року. Після взяття Кронштадта почалася жорстока розправа не тільки над тими, хто тримав у руках зброю, але й над населенням, оскільки всі жителі бунтівного міста вважалися винними. До вищої міри покарання були засуджені 2103 людини і до різних термінів покарання 6459 осіб.	Горліса-Горського	Юрій Горліс-Горський – творчий псевдонім Юрія Юрійовича Городянина-Лісовського (1898-1946) – український військовий і громадський діяч, письменник, старшина Армії УНР. Юрій Городянин-Лісовський – учасник Першої світової війни. Воював у Дикій дивізії з Юрієм Дроботковським (Андрій Чорнота), Олесем Козир-Зіркою та Петром Філоненком. В роки Національної революції – хорунжий Богданівського полку Запорізької дивізії Армії УНР, до якої вступив у віці 20 років. Автор прозових творів «Отаман Хмара» (1934), «Червоний чортополох» (1935), «Холодний Яр» (1937), «Ave Dictator» (1941), спогадів «Між живими трупами», що вважаються втраченими.
50.	Крупської вул.	Крупська Надія Костянтинівна, (1869-1939). Комуністична діячка. Дружина В. Леніна. Приймала активну участь в антирелігійній кампанії, запроваджувала більшовизацію освіти, ініціатор «чорних списків» забороненої літератури. Голова Головополітосвіти у 1920-1929 рр. Крупська з 1924 р. входила до складу ЦКК, а з	Надії Світличної	Надія Олексіївна Світлична (1936-2006) – учасниця руху шістдесятників, правозахисниця, публіцист, мемуарист, журналіст. Член Закордонного представництва Української Гельсінської групи, редактор-укладач «Вісника репресій в Україні» (США), лауреат премії імені Василя Стуса (1992), Державної премії України імені Тараса Шевченка (1994).

		<p>1927 р. увійшла і в ЦК ВКП(б). Після встановлення радянської влади Крупська займала провідні посади в Народному комісаріаті освіти (Наркомосі) РРФСР і взялася за більшовизацію вітчизняної освіти. Саме Крупська уклала перші «чорні списки» книг, що підлягають забороні і вилученню з бібліотек в радянській Росії. Циркуляр, підписаний Крупською, забороняв видавати читачам Біблію та іншу релігійну літературу.</p> <p>Крупська була одним з головних ініціаторів антирелігійної кампанії. Вона не тільки виправдовувала репресії проти церкви, але і закликала до них, оголошуючи християнство «контрреволюційним», «антинародним», «інструментом насильства панівних класів».</p>		<p>Була засуджена за антирадянську діяльність. Повернулася з ув'язнення в травні 1976 р. У прописці відмовили, на роботу не брали, погрожували арештом за «дармоїдство». Жила з сином у братової Леоніди Світличної, яку регулярно штрафували за «порушення паспортного режиму». 10.12.1976 р. надіслала до ЦК КПРС заяву – відмову від громадянства, мотивуючи цей крок жорстокою розправою над Л. Лук'яненком, П. Григоренком, В. Чорноволом, В.Стусом, С. Шабатурою та іншими достойними людьми. Свій вибір пояснила так: «Нижче людської гідності, після всього пережитого бути громадянином найбільшого в світі, наймогутнішого, найдосконалішого концтабору».</p> <p>12 жовтня 1978 року емігрувала.</p> <p>Померла Надія Світлична 8 серпня 2006 року в м. Матаван, штат Нью-Джерсі, США. Похована у Кисві, на Байковому цвинтарі.</p>
51.	Кузнецова вул.	<p>Кузнецов Микола Іванович, (1911-1944).</p> <p>У 1930-1938 роках агент ОГПУ і НКВД в Свердловській області, учасник колективізації та придушення опору радянській владі. Під час Другої світової війни – радянський розвідник і партизан, виконавець низки операцій з ліквідації вищих посадових осіб окупаційного режиму. Здійснивав провокації проти українського визвольного руху, в результаті яких нацистські окупанти страчували заручників.</p>	Романа Шухевича	<p>Роман Осипович Шухевич (1907-1950) – український політичний і державний діяч, військовик. Генерал-хорунжий, головнокомандувач Української повстанської армії, голова Секретаріату Української головної визвольної ради (1943-1950).</p> <p>Романові Шухевичу посмертно присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена Держави.</p> <p>Петро Дужий, ідеолог ОУН, писав про Шухевича: <i>«Боротьба за волю українського народу, за його суверенне державне існування і розквіт стала змістом життя Романа Шухевича – людини виняткового гарту»</i>.</p> <p>Своє історичне призначення на вищих посадах в українському визвольно-революційному русі доби Другої світової війни Роман Шухевич бачив у тому, щоб сконсолідувати сили ОУН, розхитані нацистськими репресіями, усунути розбіжності та кризу в Проводі ОУН, яка виникла на початку 1943 р., підтримати ініціативу Крайового проводу ОУН щодо створення Української Повстанської Армії та перетворити її в інструмент боротьби за Українську самостійну соборну державу.</p> <p>Шухевич, усвідомлюючи необхідність демократизації деяких організаційних та ідеологічних засад діяльності ОУН, зорієнтував Організацію на створення всеукраїнського політичного представництва у формі Української головної визвольної ради (УГВР). Завдяки цьому український визвольно-революційний рух, спочатку репрезентований лише ОУН, набув з літа 1944 р. загальноукраїнського значення, позбавився монопартійних впливів і почав просуватись на схід.</p> <p>Загинув у бою, при спробі захоплення 5 березня 1950 року.</p>
52.	Куйбишева вул.	<p>Куйбишев Валеріан Володимирович (1888-1935). Один з головних керівників колективізації.</p> <p>В 1904 р. вступив до РСДРП(б). У жовтні 1917 р. голова Самарського ревкому та губкому. З 1918 р. голова Самарського губвиконкому. Під час громадянської війни входив до складу революційно-військових рад армій і фронтів. З вересня 1920 р. повноважний представник маріонеткової Бухарської народної республіки, фактично уряд Бухари підпорядковувався його директивам.</p> <p>Заступник голови РСК СРСР (1926), голова Вищої ради народного господарства СРСР (з 1926 р.). В грудні 1927 р. став членом Політбюро ЦК. З 1930-1934 рр. – голова Держплану СРСР, одночасно заступник голови та на інших високих посадах в РСК СРСР.</p> <p>Куйбишев енергійно виконував волю Й. Сталіна в період «великого перелому» у 1928-1929 рр., заявляючи слідом за вождем: «Чим успішніше буде йти справа соціалістичного будівництва, тим більше наростатиме опір і протидія з боку ворожих сил як всередині, так і зовні». Ця теза стала основою терору, розв'язаного владою проти народу.</p>	Складська	<p>Назва мотивована використанням території на якій сконцентровано склади ряду виробничих та торгових підприємств</p>
53.	Леніна вул.	<p>Ленін Володимир Ілліч (справжнє прізвище Ульянов), (1870-1924) – революціонер, політичний діяч Російської імперії і Радянського Союзу, лідер російських більшовиків, публіцист, філософ-матеріаліст. Перший Голова Раднаркому – уряду РРФСР, один з головних творців тоталітарної держави СРСР, теоретик комунізму, лідер міжнародного комуністичного руху.</p> <p>Один з організаторів збройного Жовтневого перевороту восени 1917 року та Громадянської війни в Росії. В подальшому ініціатор червоного терору та примусової заготівлі сільськогосподарських продуктів, так званої «продрозверстки», яка стала головною причиною Голоду в Україні 1921-1923 р. та Голоду в Поволжі 1921-1922 р.; конфіскації приватної власності та церковних цінностей.</p>	Незалежності	<p>Одна з основних магістральних вулиць центру міста. Названа на честь ухвалення Верховною Радою УРСР Акту проголошення незалежності України, що прийнято вважати датою створення держави Україна в її сучасному вигляді.</p>

		Його модифікація <u>традиційної доктрини марксизму</u> , відповідно до специфічних російських умов, отримала назву <u>марксизм-ленінізм</u> і використовувалась для обґрунтування комуністичної ідеології. У радянській історіографії і комуністичній пропаганді іменувався «вождем світового пролетаріату» та «основоположником ленінізму», всіляко оспівувався та звеличувався; про колишній культ Леніна досі свідчать численні пам'ятники на центральних площах міст і містечок на колишній території СРСР.		
54.	Ленінградська вул.	Назва в честь міста, що носило ім'я Леніна з <u>26 січня 1924. 6 вересня 1991</u> року – Ленінград перейменовано на Санкт-Петербург.	Василя Стуса	Василь Семенович Стус (1938-1985) – український поет, перекладач, прозаїк, літературознавець, правозахисник. Один із найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників. Лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (1990), Герой України (2005). За власні переконання щодо необхідності збереження й розвитку української культури Василь Стус зазнав репресій з боку радянської влади, його творчість була заборонена, а він сам був засуджений до тривалого перебування в місцях позбавлення волі. Помер в таборі ВС-389/36-1 біля села Кучино, Пермської області.
55.	Ленінградський пров.	-/-	Василя Стуса	-/-
56.	Литвинова вул.	Литвинов Максим Максимович (справжнє ім'я Меєр-Генех Моїсейович Валлах, (1876-1951). Радянський державний та партійний діяч, дипломат, нарком закордонних справ СРСР (1930-1939), представник РСФРР в Великій Британії (1917-1918), в США (1918), Естонії (1920-1921), у Лізі Націй (1934-1938)	Сунківська	Назва мотивована географічним розташуванням території зі сторони населеного пункту с. Сунки
57.	Литвинова пров.	-/-	Залевківський	Назва мотивована географічним розташуванням території зі сторони населеного пункту с. Залевки
58.	Лізи Чайкіної вул.	Названа на честь секретаря Пенівського райкому ВЛКСМ з 1939 року Чайкіної Єлизавети Іванівни (1918-1941). В другу світову війну очолювала підпільну організацію молоді, брала активну участь в операціях партизанського загону, що діяв на території Великолуцької та Калінінської областей. 22 листопада 1941 Ліза Чайкіна була відправлена в м. Пено з метою розвідки чисельності ворожого гарнізону. Дорогою за доносом її арештували. Розстріляна 23 листопада 1941 року. Звання Героя Радянського Союзу було присвоєно посмертно 6 березня 1942. Також нагороджена орденом Леніна.	Євгенії Єршової	Євгенія Єршова – прима українського балету. Народилась у Смілі 1925 року на Харківській вулиці (тепер Федорова). Закінчила Київське хореографічне училище. На сцені Київського театру опери і балету імені Т.Г. Шевченка виконувала провідні партії майже в усіх класичних балетних постановках: «Лускунчик», «Лебедине озеро», «Спляча красуня» та інші. Головні ролі Є. Єршової включали й національний український балетний репертуар: Маруся-Богуславка, Мавка. У 1955 році знялася у ролі балерини у фільмі Якова Базеляна «Шляхи і долі». У 1959 році знялася у першому українському фільмі-балеті «Лілея». У 1960 році Єршову удостоєно звання народної артистки України. Після кар'єри балерини стала викладачем хореографічного училища. Померла 2009 року.
59.	Лізи Чайкіної пров	-/-	Євгенії Єршової	-/-
60.	Луначарського вул	Анатолій Васильович Луначарський (<u>1875-1933</u>). Український письменник, журналіст, <u>марксист</u> , політик- <u>більшовик</u> , нарком освіти СРСР (1917-1929), академік АН СРСР (1933).	Левка Мацієвича	Мацієвич Левко Макарович (1877-1910). Народився в с. <u>Олександрівка Чигиринського повіту Київської губернії</u> , нині <u>Кіровоградська область</u> . Корабельний інженер, винахідник, один із перших вітчизняних авіаторів. Один із засновників Революційної української партії. Під час перебування в Петербурзі брав активну участь у діяльності місцевого українського клубу «Громада», був його головою. В 1906 закінчив Миколаївську морську академію в Петербурзі, після чого працював на корабельній верфі. Розробив проект захисту бойових кораблів від атак <u>торпедями</u> . Автор 14 проектів підводних човнів (деякі ідеї, закладені в них, випередили свій час). На початку 1908 року захопився <u>авіацією</u> , теорією та практикою повітроплавання. Розробив тип літального апарата, здатного піднятися з палуби морського судна. Першим у світі розробив проект <u>авіаносця</u> , розрахованого на 25 <u>літаків</u> . Після створення в Росії Відділу повітряного флоту Мацієвич очолив групу зі 7 російських офіцерів, відряджених до <u>Франції</u> для вивчення авіаційного <u>пілотажу</u> (мав також завдання з закупівлі <u>аеропланів</u>). Перебуваючи у Франції, вивчав креслення й авіаційну літературу, багато часу провів у майстернях, де виготовляли <u>аероплани</u> . Відвідав 7 <u>аеродромів</u> , де детально ознайомився з будовою <u>аеропланів</u> і <u>дирижаблів</u> . Одночасно як голова комісії побував у <u>Брюсселі</u> і їздив до <u>Британії</u> , де оглянув близько 20 систем літальних апаратів. Постійно літав на аероплані <u>«Фарман»</u> , одержав посвідчення <u>авіатора</u> № 178 (це фактично означало входження до двох сотень перших у світі льотчиків). Загинув в авіакатастрофі під час польоту над Комендантським полем поблизу

				<p>Санкт-Петербурга на очах десятків тисяч глядачів, ставши таким чином першою жертвою російської авіації.</p>
61.	Маршала Жукова вил.	<p>Жуков Георгій Костянтинович, (1896-1874) – радянський воєначальник, маршал; Міністр оборони СРСР (1955-1957), член президії ЦК КПРС (1957).</p> <p><u>Звинувачення у злочинах проти українців:</u></p> <p>Перед початком військової операції по <u>форсуванню Дніпра</u>, в Червону Армію було масово мобілізовано мешканців навколишніх населених пунктів в основному українських селян, у народі їх прозвали «піджачниками», «чорносвітниками», «чорною піхотою» із-за відсутності будь-якої уніформи і мізерним військовим спорядженням. Радянська влада вважала, що ці люди мають власною кров'ю «змити ганьбу перебування на окупованій території». У результаті з близько 300 тисяч нашвидкуруч мобілізованих «піджачників» в операції по форсуванню Дніпра загинуло 250-270 тисяч. <u>Костянтин Рокоссовський</u> запропонував послати до Москви в Ставку кур'єра, який би попросив допомоги з озброєнням та обмундируванням, Жуков відповів: <i>«Зачем мы, друзья, здесь головы морочим? Нахрена обмундировывать и вооружать этих хохлов? Все они – предатели! Чем больше в Днепре потопим, тем меньше придется в Сибирь после войны ссылать».</i></p> <p>Навесні 1944 року під час Корсунь-Шевченківської операції Жуков наказав кинути на штурм добре підготовленої німецької оборони війська, які були шойно доукомплектовані чоловіками від 15 до 55 років, зігнаними з навколишніх українських сіл. Кулями в спину <u>загороджуючі загони</u> гнали цих ненавчених українців в одну атаку за другою. Впродовж 24 днів цього злочинного кровопускання було знищено 770 тис. людей, переважно українців.</p> <p>І хіба це не геноцид українців?!</p> <p>Також підпис Жукова стоїть під начебто тасмним наказом за номером «№ 0078/42» про депортацію всіх українців та членів їх родин до Сибіру. Слід зазначити що даний наказ був виданий <u>22 червня 1944 року</u>, відразу після <u>злочину проти кримсько-татарського народу</u>, який <u>18 травня 1944 року</u> був примусово депортований з рідної землі.</p> <p>Після <u>капітуляції Німеччини</u> Георгій Жуков почав «привласнювати» так звані «трофейні цінності» особисто собі і такими діями «став на шлях <u>мародерства</u>» – заради власного, а не державного збагачення займаючись <u>пограбуваннями</u> населення окупованої Німеччини. Угрупування Жукова «йшло на явні злочини»: зламувало сейфи в ювелірних магазинах, грабувало німецькі замки, особняки, вчиняло інші подібні злочинні дії, внаслідок чого Жуков вивіз з Німеччини близько 100 кілограмів <u>золота</u> і <u>столового срібла</u> (ложки та ін.). Цей факт був встановлений під час проведення обшуку в його квартирі у Москві та на дачі <u>НКВС в Підмосков'ї</u>. Крім виробів з <u>дорогоцінних металів злочинне угруповання</u> Жукова відбирало у німців <u>діаманти</u>, рідкісні килими, картини, тканини, фарфор, колекційну зброю, меблі і коштовні хутра. З точки зору Комісії ЦК ВКП(б), все це Жуков «привласнював» у «держави-переможниці» СРСР і ешелонами вивозив до Москви.</p> <p><u>14 вересня 1954 року на Тоцькому полігоні</u> під керівництвом Маршала Радянського Союзу Жукова вперше були проведені військові дослідні навчання з практичним застосуванням ядерної зброї і з залученням до експерименту багатьох людей. Тоді бомбардувальник скинув з висоти 13 кілометрів <u>ядерну бомбу</u> потужністю 40 кілотонн у тротиловому еквіваленті, що дорівнює потужності вибухів у <u>Хіросімі</u> і <u>Нагасакі</u>, «складених» разом. Бомбу було підірвано у повітрі, на висоті 350 метрів над масовим скупченням людей. У результаті багато учасників цих навчань отримали різні дози <u>радіоактивного опромінення</u>. Жертвами навчань із застосуванням <u>атомної бомби</u> стали як військові, забезпечені хоча б мінімальним, але недостатнім захистом, так і цивільні особи, які знаходилися у військових частинах. Всі вони дали підписку про нерозголошення. Дані про ці випробування досі засекречені, проте приховати важкі наслідки для здоров'я людей виявилось неможливо. Загальне число учасників – 45 тисяч людей.</p> <p>У <u>1956 році</u> як співорганізатор, Жуков брав участь у <u>подавленні повстання в Угорщині</u>, де «за придушення угорського фашистського заколоту» і отримав 4-ю зріку Героя Радянського Союзу. За оцінками <u>ООН</u>, угорську антикомуністичну революцію було придушено силами радянських військ, чисельністю 75-200 тисяч чоловік і 2500 танків. Під час повстання загинули тисячі угорських повстанців і сотні радянських військовослужбовців, значно більше отримали поранення. Майже 200 тисяч жителів покинули Угорщину, як біженці.</p>	Генерала Григоренка	<p>Петро Григорович Григоренко (1907-1987) – радянський генерал-майор, українець, правозахисник. Уродженець с. Борисівка, Запорізької області.</p> <p>Служив у Червоній армії на <u>Далекому Сході</u>, в 1942-1945 рр. командував дивізією. Учасник <u>боїв на річці Халхин-Гол (1939)</u>, брав участь у <u>радянсько-німецькій війні у 1941-1945 роках</u>. У 1945-1961 рр. – викладач <u>Військової академії імені Фрунзе (Москва)</u>. <u>Генерал-майор</u>.</p> <p>У <u>1938 році</u> домігся прийому у генерального прокурора <u>А. Я. Вишинського</u>, на якому розповів про зловживання представників органів НКВС в Запоріжжі. Після цієї розмови низка організаторів репресій в Запоріжжі були самі заарештовані.</p> <p>У <u>1961</u> виступив із критикою <u>сталінізму</u> та політики <u>М. Хрущова</u>.</p> <p>1963 створив Спілку боротьби за відродження ленінізму, за що 1964 року був позбавлений звання, нагород та пенсії.</p> <p>У 1964-1965 і 1969-1971 роках зазнавав переслідувань, перебував на примусовому психіатричному лікуванні, неодноразово заарештовувався, не мав ніякої роботи. У травні 1976 року став членом-засновником московської Гельсинської групи за дотримання прав людини. Через свого близького товариша <u>Миколу Руденка</u> сприяв утворенню 9 листопада 1976 року в Києві <u>Української Гельсинської групи</u>.</p> <p>Виступав на захист кримських татар та інших депортованих народів.</p> <p>П. Григоренка у листопаді 1977 року спровадили за кордон, нібито на операцію, а потім позбавили громадянства і заборонили повертатися в <u>СРСР</u>.</p> <p>Помер Петро Григорович на вигнанні у <u>США 1987 року</u>, не доживши 4 роки до проголошення України незалежною державою.</p> <p>У 1997 нагороджений (посмертно) відзнакою Президента України – орденом «За мужність» І ступеня.</p>

62.	Мікояна вул.	Мікоян Анастас Іванович, (1895-1978). Радянський державний і партійний діяч, перший заступник голови Ради Міністрів СРСР (1955-1964), голова Президії ВР СРСР (1964-1965).	Любомирська	Історична назва вулиці. Названа на честь князів Любомирських. Князі Любомирські – відомий польський рід великих землевласників, які понад 60 років володіли Смілою та навколишніми землями.
63.	Московська вул.	Москва – столиця країни агресора, яка з 1654 року системно і послідовно знищувала Україну як державу і влаштувала масові геноциди українського народу.	Локомотивна Альтернативна назва – Якова Водяного	Названа обґрунтована територіальною близькістю локомотивного депо. Водяний Яків Михайлович, (1886-1940) Народився в м. Сміла Черкаського повіту Київської губернії. Український політичний, військовий і громадський діяч, драматург, підприємець; смілянський полковник Вільного козацтва (з жовтня 1917), повстанський отаман (1921). З середини 1917 – один з організаторів Вільного козацтва. Делегат Першого з'їзду Вільного козацтва в Чигирині. Черкаський полковий отаман. У січні – березні 1918 р. смілянські вільні козаки під його керівництвом беруть участь у боях проти російського війська, що поверталось з Західного фронту до Росії. Особливо успішна операція Вільного козацтва, зокрема і смілянського, була проти 8-ї російської армії в районі ст. Бобринська. Вів боротьбу з більшовицькими військами, виступав проти радянської окупації України. Заочно засуджений ЧК до розстрілу (1919). Під час окупації радянськими військами Західної України 27 вересня 1939 р. був заарештований органами НКВД. Військовий трибунал Київського особливого військового округу засудив Водяного до розстрілу. 10 травня 1940 – страчений у Києві. 1948 року посмертно нагороджено <u>Хрестом Симона Петлюри</u> .
64.	Московський пров.	-/-	Тараса Шевченка	<i>Дивитись пропонувану назву вул. Тараса Шевченка (вул. Жовтнева)</i>
65.	Ніни Сергієнко вул.	Після визволення Сміли від німецько-фашистських загарбників Сергієнко Ніна повернулася з евакуації. Комсомол міста запропонував Ніні поїхати працювати в Рівненську область для пропаганди серед молоді ідей комсомолу та створення там комсомольських осередків. Знаючи, що в цій області активно діють загони ОУН/УПА вона погодилася. Не виключена її співпраця з органами НКВД. Восени 1944 року Ніна з подругою працювала в с. Кричильському. Не дивлячись на попередження вони продовжували пропагандистську роботу серед молоді. На початку 1945 року були захоплені вояками ОУН/УПА і розстріляні за підтримку Радянської влади.	Героїв УПА	Українська повстанська армія (УПА) – військово-політичне формування, що діяло в Україні протягом 1941–1953 років. Перші загони під назвою УПА – « <u>Поліська Січ</u> » створив з початку <u>німецько-радянської війни</u> отаман <u>Тарас Бульба-Боровець</u> в <u>Олевському районі</u> на <u>Поліссі</u> (« <u>Олевська республіка</u> »), а згодом як <u>Українська Національно-Революційна Армія</u> (УНРА). Загони Т. Бульби-Боровця підпорядковувались <u>Уряду Української Народної Республіки в екзилі</u> . З Бульбою співпрацювали члени <u>ОУН</u> під керівництвом <u>А. Мельника</u> . З осені 1942 року почали паралельно створюватися збройні загони ОУН на <u>Поліссі</u> й <u>Волині</u> , під проводом заступника <u>Степана Бандери</u> – котрі також прийняли назву «УПА». Ці загони <u>18 серпня 1943</u> роззброїли УПА – «Поліська Січ»: деякі члени останньої увійшли до нової УПА. Першим командиром УПА став Клячківський (<u>псевдо</u> «Клим Савур»). На переломі 1943-44 УПА була найчисленнішою за весь час свого існування, об'єднуючи не менше 40 000 осіб. Обмежені дії УПА і підпілля тривали щонайменше до <u>1953</u> , а за радянськими джерелами до <u>1956</u> . Останнім часом з'явилися відомості, що останній бій підрозділу <u>УПА</u> з підрозділом МВС відбувся 1961 р., а воїн УПА <u>Ілько (Ілля) Оберишин</u> залишався у підпіллі до 1991 р. З 2015 року вояки УПА мають статус борців за незалежність України у ХХ столітті. Ініціатором законопроекту був син Головнокомандувача УПА Юрій-Богдан Шухевич. Боротьба Української повстанської армії – складова Українського визвольного руху 1920–1950 років.
66.	Олександра Невського вул.	Олександр Ярославович Невський (1221-1263) – князь новгородський (1236–1240, 1241–1252, 1257–1259), васал Золотої Орди, за ярликом хана якої формально – князь київський (1249–1263), князь псковський (1242–1242). З 1243-го у васальній залежності від золотоординських ханів обіймає посаду князя в Великому Новгороді та великого князя володимирського з 1249. Син <u>Ярослава III Всеволодовича</u> , правнук <u>Юрія Долгорукого</u> (династія суздальських Юрійовичів). Досі немає єдиної думки стосовно дати народження Олександра. Більшість російських джерел встановлюють дату приблизно – 1221 рік. Разом з тим згідно з дослідженнями <u>Льва Гумільова</u> , <u>Володимира Білінського</u> , а також записками папського легата у Золотій Орді <u>Плано Карпіні</u> , Олександр, будучи заручником у ставці хана <u>Батия</u> з 1238 став названим (кровним) братом сина хана <u>Батия</u> – <u>Сартака</u> . За <u>законами Золотої Орди</u> , кровними побратимами могли стати лише хлопці до 16 років. <u>Сартак</u> народився у 1228-1230. Отже, якщо Олександр народився 1221 року, він ніяким чином не міг стати	Юрія Кондратюка	Юрій Васильович Кондратюк (справжнє ім'я Шаргей Олександр Гнатович; (1897-1941) – український радянський вчений-винахідник, один із піонерів ракетної техніки й теорії космічних польотів. Автор так званої «траси Кондратюка», якою подорожували на Місяць космічні кораблі «Аполлон». Народився в <u>Полтаві</u> . <u>1916</u> року вступив до механічного відділення Петроградського політехнічного інституту, але в листопаді того ж року був призваний в армію і зарахований до школи прапорщиків при одному з петербурзьких юнкерських училищ. До <u>демобілізації</u> в березні 1918 року воював на турецькому фронті. Після <u>жовтневого перевороту</u> як офіцер царської армії був <u>мобілізований</u> до <u>Білої армії</u> , але дезертирував із неї і оселився в містечку <u>Сміла</u> (тепер Черкаська область). Побойоючись <u>репресій</u> за своє офіцерське минуле, за допомогою своєї мачухи Олени Петрівни Карсевої здобув документи на ім'я Юрія Васильовича Кондратюка і під цим іменем прожив до кінця життя.

		«андою» (кровним побратимом) хана <u>Сартака</u> . Це могло статися, лише якщо вони були однакового віку. Тобто, дійсний рік народження Олександра в найліпшому випадку – 1228, а не 1221. Тим більше, що <u>Плано Карпіні</u> у своїх записках повідомляє: у квітні 1246 він застав Олександра, сина Великого князя Володимирського <u>Ярослава</u> , у ставці хана <u>Батия</u> заручником. З цього деякі дослідники роблять висновок, що Олександр через свій юний вік не міг брати участі у битві зі шведами на <u>Неві</u> (1240) та з німцями й естами на <u>Чудському озері</u> (1242) <u>Прославився як підкорювач Русі для Золотої Орди.</u>		Незалежно від <u>Костянтина Цюлковського</u> вивчав основні проблеми космонавтики, космічних польотів і конструювання міжпланетних кораблів. У праці «Завоювання міжпланетних просторів» (1929) вивів основне рівняння польоту ракети, розглянув енергетично найвигідніші траєкторії космічних польотів, виклав теорію багатоступеневих ракет. Першим сформулював теорію багатоступеневих ракет, запропонував використовувати для ракетного палива деякі <u>метали</u> і <u>неметали</u> та їхні водневі сполуки. Розглянув проблеми створення проміжних міжпланетних баз, ідею використання гравітаційного поля небесних тіл для розв'язання цих проблем. Багато ідей <u>Юрія Кондратюка</u> використано у <u>практичній космонавтиці</u> . Зокрема, результати його наукової праці «Про завоювання міжпланетних просторів» були використані при плануванні висадки американських астронавтів на <u>Місяць</u> (1969). На зворотному боці Місяця іменем Кондратюка названо <u>кратер</u> . З початком <u>Другої світової війни</u> вступив добровольцем до народного ополчення. Загинув 25 лютого 1942 року під містом <u>Кіров Калужської області</u> .
67.	Олександра Невського пров.	---/---	Юрія Кондратюка	---/---
68.	Орджонікідзе вул.	Орджонікідзе Серго (Григорій Костянтинович), (1886-1937). Радянський державний і партійний діяч. 1-й секретар Закавказького крайкому РКП(б); з вересня 1926 року – 1-й секретар Північно-Кавказького крайкому РКП(б), нарком робітничо-селянської інспекції і заступником голови Раднаркому СРСР. З 1930 року голова Вищої ради народного господарства (ВРНГ СРСР) та член Політбюро ЦК ВКП(б).	Яцьківська	Пропонується назвати на честь засновника поселення на території теперішньої Сміли, що має перше документальне підтвердження, Яцька (Юська) Тимкевича. 20 квітня 1533 року Великий князь литовський Сигізмунд I Старий (1506-1548) надав боярину, брацлавському землянину Юськові Тимкевичу привілей на подорожнє урочище над Тясмином. У 1536 році він заснував на безлюдному урочищі хутір, який був названий народом «Яцьковим», «Яцькове селище», «Селище на Тясміні» пізніше «Тясмине». Такий висновок ґрунтується на свідчення Е. Руліковського про надання Великим князем литовським Жигимонтом I Старим ґрунту на Тясміні боярину Яцькові Тимкевичу, а також твердження П.Г. Клепацького в його «Очерках по истории Киевской земли». Інші дослідники, спираючись на літопис, в якому значиться, що на початку XVI століття землі в басейні річки Тясмин належали знатній родині Черкаських землевласників Жубриків (Зубриків). Іван Зубрик купив ці землі у князя Путивльського. А в 1533 році Юсько Тимкевич випросив у Івана Жубрика ґрунти при впадінні річки Мідянки в Тясмин.
69.	Орджонікідзе пров	---/---	Яцьківський	---/---
70.	Павлика Морозова вул.	У радянські часи 19 травня колишнім жовтентам пов'язували червоні галстуки і розповідали історію про Павлика Морозова – найголовнішого піонера тих часів. Згідно канонічної радянської версії, Павлик Морозов був одним з організаторів першого піонерського загону в селі Герасимівка Тобольської губернії. У 1931 році, в розпал боротьби з куркульством, 13-річний Павло свідчив проти свого батька, Трохима Морозова, який, будучи головою сільради, співпрацював з кулаками, допомагав їм уникнути оподаткування, а також ховав хліб, що підлягав здачі державі. На підставі цих свідчень принципового піонера Трохим Морозов був засуджений на 10 років. У вересні 1932 року кулаки, серед яких були рідний дід Павла і двоюрідний брат хлопчика, в лісі зв'язали і вбили піонера і його рідного молодшого брата Федора. У справі про вбивство Павлика Морозова були засуджені чотири людини – рідні дід і бабуся загиблих хлопчиків, а також двоюрідний брат Данило і хрещений батько Арсеній Кулуканов, який доводився йому дядьком. Безпосередній виконавець злочину Данило Морозов і один з «замовників» вбивства Арсеній Кулуканов були розстріляні, а старі Ксенія та Сергій Морозови засуджені до тюремного ув'язнення. Якщо за радянських часів Павлик Морозов представлявся як «незламний борець за ідеали», то в період перебудови критики характеризували його як «стукача, який зрадив рідного батька». Під сумнів ставилися і обставини смерті піонера. Що ж відомо на сьогоднішній день? Теплих почуттів до батька Павло не міг відчувати тому, що Трохим Морозов кинув сім'ю, пішовши до іншої жінки. При цьому самому Павлу було не до піонерських зборів: після того, як батько їх залишив, він став головним чоловіком у родині і допомагав матері по господарству. В 1931 році погана слава Трохима Морозова, який вже залишив посаду голови сільради, дійшла до компетентних органів. На Морозова завели справу про зловживання. На суді свідчення про відомі їй протиправні дії чоловіка дала Тетяна	Михайла Морозенка	Михайло Морозенко – сподвижник Богдана Хмельницького. Етнічний поляк Станіслав Мрозовицький із початком визвольної війни перейшов на бік повстанців і після православного хрещення став Михайлом Морозенком. 1648 року в районі Сміли військо Богдана Хмельницького переправляється через Тясмин, прямуючи на Корсунь, серед козацької старшини був і М. Морозенко. Особливо відзначився він у Пилявецькій битві. 1649 р. керував кіннотою під Збаражем. Помер від ран за Україну, оспіваний народом у думах і піснях. «Ой Морозе, Морозенку, ти славний козаче! За тобою, Морозенку, вся Україна плаче...»

		<p>Морозова, а Павло лише підтвердив слова матері, причому був зупинений суддею, який не вважав за потрібне вимагати детальних свідчень від неповнолітнього. У підсумку Трохим Морозов був засуджений на 10 років ув'язнення.</p> <p>Сучасні дослідники справи Павлика Морозова вважають, що все було сфальсифіковано: піонером, швидше за все, він не був – просто тому, що там не існувало піонерського загону. А доноси існували, але не в тому вигляді, в якому їх приписують Павликові. У сім'ї Морозових тоді розгорівся серйозний конфлікт – батько пішов до іншої жінки. Павлик прийняв сторону матері і допоміг їй в помсту написати кілька доносів на батька. За версією письменника Юрія Дружнікова, що досліджував справу Морозова, вбивці Павлика – помічник уповноваженого Особливого відділу ОДПУ Карташов і його інформатор Іван Потупчик.</p> <p>Вбивство було ініційовано і спровоковано НКВС ОГПУ для того, щоб запустити процес колективізації в селі і змусити людей вступати в колгосп, – впевнена Ганна Пастухова (Пастухова, голова скатеринбурзького товариства «Меморіал»). І цю версію багато хто розділяє. Адаже до смерті Павлика в Герасимівці дуже неохоче йшли в колгосп, тому потрібно було викликати у людей відчуття страху. Подібні засоби вважалися цілком прийнятними.</p> <p>Родичів Павлика засудили за статтю за тероризм – адже вбили не простого хлопчиська, а піонера. І все одно в цій справі залишається дуже багато невідповідностей. Наприклад, як 90-річний дідусь міг наздогнати двох хлопчаків? Або ще один цікавий факт: хлопчиків три дні шукали в тайзі, де повно дикої звірини. І раптом тіла знайшли біля самої околиці. Значить, за той час, що їх шукали, хтось перетягнув трупи? Адаже якби вони всі три дні лежали в лісі, то звірі давно б уже обгризли залишки. Ховали їх теж дивно. Спочатку закопали в одному місці, потім екзгумували, перепоховали, а могилу залили цементом. І Павлика, і Федю поховали в одній могилі, зверху встановивши пам'ятник.</p> <p>Наприкінці 30-х років ХХ сторіччя образ піонера-героя був основоположним для всієї країни – саме модель поведінки Павлика Морозова приймалася за зразок: «Веди себе як Павлик – і ти побудуєш світле майбутнє».</p> <p>Чому історія Павлика стала одним з головних міфів Радянського Союзу? Та тому, що цей хлопчик – безневинна жертва – постраждав заради ідеї. Тоді потрібен був саме такий герой. Юрій Дружніков говорив, що сам Сталін злякався того ентузіазму, з яким народ сприйняв образ хлопчика. Один час Павлику навіть хотіли поставити пам'ятник на Червоній площі. Але Сталіну це здалося зайвим: все-таки ідол повинен був бути один – він сам.</p> <p>Радянські часи давно минули, але сьогодні про Павлика Морозова все одно згадують. Дотепер у нас в країні є вулиці імені Павлика Морозова і Колі М'яготіна (піонера, якому було 19(!) років, вбитого за крадіжку соняхів з поля). Легенда про Павлика ще живе, і багато хто продовжує в неї вірити.</p>		
71.	<p>Панфілова вул. (формально назва не підпадає під дію закону про декомунізацію. Рішенням комісії виключена з переліку першочергового перейменування. Рішення – на розсуд жителів вулиці та депутатського корпусу).</p>	<p>Іван Васильович Панфілов (1893-1941) – радянський військовик, генерал-майор, Герой Радянського Союзу (1942, посмертно). Генерал Панфілов уславився вдалими оборонними боями проти німецьких військ аж до своєї загибелі на стратегічному московському напрямі у перший рік німецько-радянської війни. 8-й гвардійській стрілецькій дивізії було присвоєно його ім'я, тому бійців цієї дивізії називали панфіловцями, особливо радянською пропагандою роздувався пропагандистський міф про 28 воїнів-панфіловців, які загинули жертвуючи собою але призупинили просування німецьких військ. Відповідно до поширеної радянською пропагандою версії подій, 16 листопада 1941 року, коли розпочався новий наступ німецьких військ на Москву, бійці 4-ї роти на чолі з політруком В.Г. Ключковим, зайнявши оборону поблизу роз'їзду Дубосеково, за 7 кілометрів на південний схід від Волоколамська, здійснили подвиг, знищивши під час 4-годинного бою 18 ворожих танків. Всі 28 героїв загинули (пізніше стали писати «майже всі»).</p> <p>Офіційна версія подвигу була вивчена Головною військовою прокуратурою СРСР і визнана літературною вигадкою. На думку директора Державного Архіву РФ професора С. Мироненка, «не було 28 героїв-панфіловців – це один з міфів, які насаджувалися державою». При цьому сам факт важких оборонних боїв 316-ї стрілецької дивізії проти 2-ї і 11-ї німецьких танкових дивізій на Волоколамському напрямку 16 листопада 1941 року – безсумнівний.</p>	<p>Проскурівська (Григорія Проскури) (Академіка Проскури)</p>	<p>Георгій Федорович Проскура (1876-1958) – український радянський вчений, академік НАН України (1929), лауреат Державної премії СРСР (1943), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1944), доктор технічних наук, професор, видатний вчений у галузі аерогідродинаміки і гідромашинобудування.</p> <p>Народився 28 квітня 1876 року в місті Сміла Черкаського повіту Київської губернії в сім'ї службовця. Після закінчення Слисаветградського реального училища в 1895 році вступив до МВТУ ім. М. Баумана. Навчався у Миколи Жуковського.</p> <p>З 1901 року викладав у Харківському технологічному інституті.</p> <p>З 1911 року – професор Харківського технологічного інституту.</p> <p>Георгій Федорович Проскура за власною ініціативою починає читати необов'язковий курс з повітроплавання. Незабаром Георгій Проскура створює аерогідродинамічну лабораторію, яка в 1930 році перетворюється в Харківський авіаційний інститут.</p> <p>З 1944 по 1955 рр. Георгій Федорович був директором лабораторії швидкохідних машин і механізмів АН УРСР.</p> <p>У 1974 році Академія наук УРСР встановила премію його імені (Премія НАН України імені Г. Ф. Проскури).</p> <p>Лауреат Державної премії СРСР (1943).</p>
72.	<p>Паризької Комуни вул.</p>	<p>Паризька Комунa, (1871), перша пролетарська революція і перший уряд робочого класу, що проіснував в Парижі 72 дні (18 березня – 28 травня). На чолі Паризької комуни стояли</p>	<p>Полковника Болбочана</p>	<p>Петро Федорович Болбочан (1883-1919) – український військовий діяч, полковник Армії УНР.</p>

		об'єднані в коаліцію соціалісти й анархісти. Обрані у Версалі праві Національні збори намагалися роззброїти Національну гвардію. Уряд комуни втратив владу, коли війська Версаля захопили Париж і було убито 20-30 тис. людей (21-28 травня).		<p>В 1905 році закінчив Кишинівську духовну семінарію. 1909 року закінчив Чугуївське піхотне юнкерське училище, Під час навчання у ньому організував український гурток для поширення рідного слова. Під час Першої світової війни – офіцер 38-го Тобольського полку.</p> <p>Після революції Болбочан активно розпочав організацію українських військових частин і допоміг у формуванні 1-го Українського полку імені Богдана Хмельницького з частин російської армії. Сформував з добровольців 5-го корпусу Південно-Західного фронту російської армії 1-й Український Республіканський полк. 22 листопада 1917 року Петра Болбочана призначено командиром полку.</p> <p>У січні 1918 року, формує військовий підрозділ – Республіканський курінь. На чолі цього куреня П. Болбочан взяв участь у придушенні січневого повстання більшовиків у столиці.</p> <p>Відступаючи з Києва, Окремий Запорізький загін прикривав від'їзд уряду УНР. Після відходу до Житомира П. Болбочана призначили губернiальним військовим комендантом Волині.</p> <p>2 березня 1918 року – 2-й Запорізький курінь на чолі з Петром Болбочаном, випереджаючи німецькі війська, першим увійшов до Києва.</p> <p>4 березня 1918 року Окремий Запорізький загін відправили на більшовицький фронт в авангарді німецьких військ. У березні запоріжці визволили: Гребінку, Дубни, Ромодан, Полтаву.</p> <p>12 березня Запорізький загін реорганізовується у Запорізьку дивізію під командуванням генерала О. Натієва. Петра Болбочана призначають командиром 2-го Запорізького пішого полку. Він став найбільшим і найкращим полком Запорізької дивізії. На прапорі полку довкола тризуба був напис «З вірою твердою в конечну перемогу вперед, за Україну!».</p> <p>Болбочан різко критикував непослідовну, суперечливу політику уряду УНР та його міністрів. Вказував їм на явні помилки та прорахунки. 26 січня 1919 року в Києві він оприлюднив свого листа, в якому, зокрема, казав: «Бідна Україна, ми боремося з большевизмом, весь культурний світ піднімається на боротьбу з ним, а український новопосталий уряд УНР йде на зустріч большевизмові й большевикам!.. Ви не можете розібратися в самих простих життєвих питаннях, (а) лізете в міністри, отамани, лізете в керівники великої держави, лізете в законодавці замість того, аби бути самими звичайними урядовцями і писарцями.»</p> <p>Представники лівих соціалістичних течій на чолі з В. Винниченком вимагали для Болбочана суворого покарання, вбачаючи у ньому перешкоду на шляху порозуміння із радянською Росією, на бік якої вони схилилися. Паралельно розпочинається нова хвиля цькування П. Болбочана у пресі. Виглядає на те, що всі ці події були зрежисовані з одного центру.</p> <p>28 червня 1919 року Петра Болбочана розстріляли на станції Балин. Там же, за півкілометра від станції, було поховано його тіло.</p>
73.	Паризької Комуни пров.	-//-	Леоніда Бикова	<p>Леонід Федорович Биков (12 грудня 1 928, с. Знаменське (нині у складі смт. Черкаське) Слов'янського району Донецької області – 11 квітня тисяча дев'ятсот сімдесят дев'ятого, поблизу Димера) – радянський актор, режисер і сценарист, заслужений артист УРСР (1958), заслужений артист РРФСР (1965), народний артист УРСР (1974).</p>
74.	Патріса Лумумби вул.	Патріс Емері Лумумба (1925-1961) – революціонер і перший прем'єр-міністр Демократичної Республіки Конго. Брав участь у підпільній роботі, спрямованій на визволення Бельгійського Конго. Після проголошення незалежності (30 червня 1960), Лумумба стає прем'єр-мінстром. Перебуваючи на цьому посту, намагався наблизити країну до радянського блоку. У той самий період у Конго починається громадянська війна, під час якої Лумумбу було викрадено і страчено у провінції Катанга . Лумумбу оцінюють по-різному. Для одних він – національний герой і борець за волю, для інших – політичний авантюрист і один з головних винуватців громадянської війни.	Пилипа Орлика	<p>Орлик Пилип Степанович (1672-1742) – український політичний, державний і військовий діяч, Гетьман Війська Запорозького у вигнанні (1710-1742), поет, публіцист. Представник шляхетського роду Орликів (чеського походження). Один із упорядників «Договорів і постанов» – Конституційного акту, Який іноді називають «першою в світі Конституцією», фактично – козацького суспільного договору.</p>
75.	Пархоменка вул.	Пархоменко Олександр Якович, (1886-1921). Червоний командир, брав участь у знищенні українського національного руху в 1917-1920 рр. Народився на Луганщині, в сім'ї сільського гончаря. Працював на заводах у Донбасі, член РСДРП з 1904 р. В червні 1917 р. призначений начальником штабу Червоної гвардії	Богдана Скробута	<p>Скробут Богдан Юрійович – український поет, громадський діяч, ліквідатор аварії на ЧАЕС, член Ради асоціації дослідників голодомору на Україні 1932-40 років. Народився у 1946 році, в селі Шманьківчики, що на Тернопільщині. Мав сільськогосподарську освіту. Зазнав переслідувань з боку комуністичної влади,</p>

		Луганська, заснував першу радянську міліцію в Луганську. Пізніше – особливий уповноважений 5-ї Червоної армії, член Революційної військової ради 10-ї армії. В 1919 р. – начальник більшовицького гарнізону Харкова. В 1920 році – комендант Ростова на Дону, командир 14-ї кавалерійської дивізії. У грудні 1905 р. організував бойову дружину, з якою проводив у Донбасі терористичні акти. У березні 1917 р. готував захоплення влади більшовиками в Луганську: створив на патронному заводі бойову дружину, очолив штаб місцевої Червоної гвардії. Після Жовтневого перевороту утверджував у Донбасі радянську владу. На початку 1918 р. брав участь у репресіях проти козацтва. Учасник ліквідації повстання отамана Григор'єва. В 1919 р. – начальник Харківського гарнізону, де потурав діям місцевої ЧК на чолі з садистом Саєнко. У грудні 1920 р. направлений радянським командуванням на боротьбу з недавнім союзником щодо взяття Криму – Махно. Брав участь у репресіях проти антирадянськи налаштованого населення України. Загинув у бою з загоном повстанського отамана Кібця.		опинився в Сибіру, де прожив 18 років під прискіпливим оком КГБ. Його значний поетичний доробок на жаль не потрапив до читача. Проживаючи у м Сміла був ініціатором перейменувань вулиць найменованих на честь катів українського народу, очолював ініціативну групу (комісію) по перейменуванню. Його напрацювання використовували у своїй роботі дві наступні комісії. Помер Богдан Скробута 25 січня 2011 року. Похований на батьківщині Т. Шевченка в с. Моринці, Черкаської обл..
76.	Пархоменка пров.	-/-	Богдана Скробута	-/-
77.	Перекопська вул.	Названа в честь військової операції 7-17 листопада 1920 року на Перекопському перешийку. Південним фронтом червоних з 27 вересня 1920 року командував військовий організатор-самоук Михайло Васильович Фрунзе. Білими силами в Криму (Російською армією) командував кавалерист, генерал-лейтенант барон Петро Миколайович Врангель. Власне обороною Криму керував монархіст генерал від інфантерії Олександр Павлович Кутєпов. Надзвичайно відома за радянських часів подія, на честь котрої в СРСР називали дивізії та вулиці, випускали марки. Її закінчення вважали закінченням Громадянської війни (хоча ще понад рік тривала завзята боротьба більшо-виків з власним народом на Тамбовщині, в Україні, на Далекому Сході, в Сибіру та в Кронштадті). Для сьогоднішніх прихильників лівих поглядів на території колишнього СРСР – як і раніше, остаточний тріумф радянського ладу та трудового народу.	Івана Піддубного	Іван Максимович Піддубний (1871-1949) – український спортсмен-борець. Народився <u>26 вересня 1871</u> року у селі <u>Красенівці</u> (тепер <u>Чорнобаївський район Черкаської області</u>) в сім'ї <u>селянина</u> . Символ сили духу і тіла. Усе своє життя Іван Піддубний, куди б його не кидала доля, щиро любив Україну. Коли йому за бутності більшовиків видали паспорт із прізвищем «Піддубний» і національністю «руський», вимагав замінити паспорт, а після відмови чемпіон власноруч зробив виправлення – «Піддубний» і «українець». Залишивши спорт, І. Піддубний був забутий всіма й останні роки життя провів у злиднях. Шестиразовий чемпіон світу з боротьби (чемпіонати в Парижі, Мілані, Франкфурті, Нью-Йорку).
78.	Петровського вул.	Петровський Григорій Іванович, (1878-1958). Народився на Харківщині, в сім'ї шевця. Організатор червоного терору в Україні, брав участь у знищенні українського національного руху. Один із ініціаторів організації Голодомору. У липні 1917 р. ЦК РСДРП(б) направив його в Україну для боротьби проти Центральної Ради. В 1917-1919 рр. народний комісар внутрішніх справ РРФСР, один із організаторів ВЧК. З березня 1919 до літа 1938 р. – голова ВУЦВК («всеукраїнський староста»). У квітні 1919 р. був одним із керівників операції з жорстокого придушення Куренівського повстання проти більшовиків у Києві. В 1922 р. з боку УСРР підписав Договір про утворення СРСР. У 1922-1937 рр. – один із заступників голови ЦИК СРСР. У 1937-1938 рр. – заступник голови Президії Верховної Ради СРСР. Член Політбюро ЦК КП(б)У (1919-1938). У 1923 р. під час підготовки конституції СРСР виступив проти позиції М. Скрипника, О. Шумського, Х. Раковського, спрямованої на побудову державного устрою союзної держави на конфедеративних засадах. Проведена під керівництвом Петровського, примусова колективізація села й вилучення хліба призвели до Голодомору 1932-1933 рр. Наприкінці жовтня 1932 р. призначений відповідальним за виконання хлібних заготівель у Донецькій області. 10 березня 1939 р. виведений зі складу Політбюро і призначений на скромну посаду заступника директора Музею революції. Вів себе дуже тихо і єдиний з опальних вищих парткерівників залишився в живих.	Небесної сотні (Героїв Небесної Сотні)	Небесна Сотня – це не просто список тих, хто загинув на Майдані у буремні дні Революції Гідності, це прояв волелюбства, мужності, нескореності українського народу. Герої Небесної Сотні повстали проти насилля, несправедливості та бруталного згвалтування нашої країни... кожен здійснив особистий подвиг – віддав найцінніше – своє життя заради нової України. Подвиг Героїв Майдану – це приклад громадянської свідомості і жертвості. Спроби нівелювати його значення, принизити його роль в історії боротьби за державний суверенітет – мають розцінюватись як державна зрада, зрада національна. Зрада пам'яті Небесної Сотні – це зрада цивілізованого майбутнього України.
79.	Петровського пров	-/-	Небесної сотні (Героїв Небесної Сотні)	-/-
80.	Піонерська вул.	Названа на честь піонерського руху – руху дитячих комуністичних організацій в <u>СРСР</u> та інших країнах. Створений за зразком <u>скаутського руху</u> , піонерський рух відрізнявся від нього за суттєвими аспектами: система мала всеосяжний державний характер і ставила собі на меті ідеологічну <u>індоктринацію*</u> дітей та їхнє виховання в якості громадян, цілковито відалих <u>комуністичній партії</u> та радянській державі. При цьому слід зазначити, що, по мірі еволюції руху, роль спадщини скаутингу в ньому падала (що добре прослідковується на	Платона Смирєнка	Смирєнко Платон Федорович (1821-1863) – український <u>промисловець</u> -цукрозаводчик, меценат. Один з засновників раціонального <u>садівництва</u> в Україні. Син <u>Федора Смирєнка</u> , одного з перших в Україні <u>підприємців</u> -цукрозаводчиків. Народився у м. <u>Сміла Київської губернії</u> (тепер <u>Черкаської області</u>). На початку 1840-х рр. вивчав у <u>Франції</u> цукрове виробництво, згодом був одним з технічних керівників фірми «Брати Яхненки і Смирєнки». У своїх садах у <u>Млісві</u> (<u>Черкащина</u>) плевав нові, вдосконалені сорти плодівих

		<p>еволуції піонерського табору від типу спортивно-туристичного наметного табору до типу санаторного комплексу). Серед окремих розбіжностей зі скаутським рухом можна зазначити відсутність окремих організацій для хлопчиків і дівчат.</p> <p>* Індоктринація (від лат. in – всередину і doktrina – вчення, теорія, доктрина).</p> <p>В мистецтві маніпуляцій свідомістю індоктринацію визначають як «навчання якої-небудь доктрини, без задіяння критичного сприйняття».</p>		<p>дерев. Його сади стали розсадником, який і досі постачає саджанці для України та стали базою наукової діяльності його сина Левка і онука Володимира.</p> <p>Платон Смиренко фінансував видання «Кобзаря» Т. Шевченка 1860 року та допомагав українським культурним установам.</p> <p>На честь Платона Смиренка його сином Левком названий популярний сорт яблука «Ренет Смиренка».</p>
81.	Пролетарський пров.	<p>Пролетаріат (від лат. proles – потомство та лат. proletarius – нижчий клас в Стародавньому Римі) – нижчий, бідніший соціальний клас суспільства, який не має власності і для якого основним джерелом засобів для життя є продаж власної робочої сили.</p> <p>За марксовою теорією безкласового суспільства пролетаріат є передовим класом, що прискорює еволюцію-перехід суспільства від класового (буржуазного) стану до безкласового («комуністичного»). У СРСР керівна партія КПРС (ВКПб) до початку 60-х років офіційно вважалася «пролетарською» партією або «партією пролетаріату, що переміг».</p> <p>У дійсності диктатура пролетаріату в Росії і в її країнах-сателітах була диктатурою однієї комуністичної («пролетарської») партії, побудованою на принципах диктаторського централізму (за Ленінін – «демократичний централізм»). З метою утримання своєї влади ця партія використовувала в пропагандистській лексиці марксистську пролетарську фразеологію, постійно акцентуючи, що влада в країні належить «робітничому класу». Проте, насправді, в керівних органах партії робітників («пролетарів») практично – починаючи ленінським Центральним Комітетом РСДРП («більшовики») і кінчаючи брежнєвським ЦК і Політбюро – ніколи не було. Ядро партії за походженням створювали: російські міщани-інтелігенти (Лев Мартов, П.Б. Аксельрод), прикажчики (В.П. Ногін, В.М. Молотов), із родини держслужбовців (В.О. Левицький, Н.В. Криленко, В.І. Ленін) із родини іменного дворянина, з родини купців (А.А. Йоффе, А.С. Мартинов), землевласника-арендаря (Л.Д. Троцький), збіднілі дрібні дворяни (Г.В. Плеханов, А.В. Луначарський, Ф.Е. Дзержинський). Після Жовтневого перевороту 1917 року її керівні органи поповнювались з рядів декласованих (маргінальних) прошарків суспільства, а іноді і осіб з відверто кримінальним минулим (Й.В. Сталін).</p>	Григорія Штерна	<p>Штерн Григорій Михайлович (1900-1941) – радянський офіцер, восначальник, Герой Радянського Союзу, генерал-полковник. Учасник бойових зіткнень біля озера Хасан, на річці Халхин-Гол і громадянської війни в Іспанії.</p> <p>Народився в місті Сміла Київської губернії в сім'ї лікаря. Сврей.</p> <p>З 1919 року на військовій службі. У 1920-х роках був командиром Хорезмської групи військ.</p> <p>У 1929-1936 рр. був у розпорядженні наркома по військових і морських справах.</p> <p>В 1936 році Г. М. Штерну присвоєно військове звання «командарм 2-го рангу».</p> <p>Протягом 1937-1938 років у період громадянської війни в Іспанії Штерн під прізвищем Григорович був головним військовим радником при республіканському уряді в Іспанії.</p> <p>У 1938-1941 роках – командувач Далекосхідною армією і Далекосхідним фронтом, був одним з головних учасників Хасанських боїв. З вересня 1938 – командувач 1-ою Окремою Червонопрапорною армією. У 1939 очолював фронтове управління під час боїв на річці Халхин-Гол.</p> <p>Під час радянсько-фінської війни 1939-1940 років командував 8-ою армією. Перед арештом – командувач ПВО СРСР.</p> <p>Нагороджений двома орденами Леніна, трьома орденами Червоного Прапора і орденом Червоної Зірки. Генерал-полковник (1940). Герой Радянського Союзу (1939).</p> <p>В червні 1941 року Г. М. Штерн був арештований НКВС. Розстріляний 28 жовтня 1941 року. Реабілітований посмертно 25 серпня 1954 року.</p> <p>27 серпня 1954 року постановою Генпрокуратури СРСР справа відносно Г. М. Штерна була припинена за відсутністю складу злочину.</p>
82.	5 Грудня вул.	<p>Названа на честь Дня прийняття так званої Сталінської конституції. Надзвичайний VIII з'їзд рад 5 грудня 1936 р. затвердив нову конституцію СРСР. В ній проголошувалося, що в СРСР побудовано соціалістичне суспільство.</p> <p>Багатоступеневі вибори до органів влади замінювалися прямими при таємному голосуванні. Категорія «позбавленців», тобто осіб, які вилучалися з політичного життя через їх належність до «експлуататорських верств», ліквідовувалася. Селяни одержували рівні з робітниками права обирати й бути обраними в усі органи влади. Виборчі округи в містах треба було формувати не за виробничими одиницями (завод, фабрика), а, як і на селі, за місцем проживання виборців. Система функціонування влади теж ставала іншою з'їзди рад різного рівня змінювалися інститутом сесійних засідань місцевих і Верховних (республіки та Союзу) рад. Нові ради набули зовнішніх рис парламентської влади.</p> <p>Принципові зміни конституційних положень аніскільки не позначалися на системі влади Ради не були самостійною владою у своїй традиційній формі і не могли стати такою владою у парламентській формі.</p> <p>До конституції 1936 р. вперше увійшло положення про Комуністичну партію як керівне ядро всіх громадських і державних організацій. Це повною мірою відповідало дійсності. Партапарат являв собою нервовий вузол тоталітарної держави, і в руках генерального секретаря зосередилася небачена в історії повнота влади.</p> <p>Випітком із загальносоюзної конституції стали конституції союзних республік. Коли їх приймали, то було визнано за доцільне зберегти вже апробований ритуал обговорення, хоч у менших розмірах 1 січня 1937 р. було опубліковано проект нової конституції УРСР. В кінці цього місяця надзвичайний XIV з'їзд рад України затвердив її.</p> <p>Вибори у Верховну Раду СРСР відбулися 12 грудня 1937 р. В Україні у голосуванні взяли участь 97,8% виборців про масовість потурбувалася мобілізована партапаратом громадськість. За визначений у партійних комітетах «блок комуністів і безпартійних» було подано 99% голосів у Раду Союзу і 98% – у Раду Національностей. Будь-яку самодіяльність під час висування кандидатів у депутати, а тим більше – пропозиції про альтернативні кандидатури партапарат кваліфікував як контрреволюційні вихватки. Такі</p>	1-го Грудня	<p>Назва в пам'ять Всеукраїнського референдуму 1991 року – загальнонаціональний референдум на території колишньої УРСР щодо проголошення незалежності України. Відбувся 1 грудня 1991 року. На референдум було винесено одне питання: «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?».</p> <p>Текст Акту проголошення незалежності України, прийнятий Верховною Радою 24 серпня 1991 року, було наведено у виборчому бюлетені.</p> <p>Громадяни України висловились на підтримку незалежності. У референдумі взяли участь 31 891 742 особи – 84,18% населення України. З них 28 804 071 особа (90,32%) проголосувала «За».</p>

		спроби були зроблені, тому що населення ще пам'ятало вільні вибори в Установчі збори в 1917 р. Конституція СРСР 1936 р. мала статті, які гарантували права особи і громадянські свободи. Зокрема, проголошувалася свобода друку і зборів, недоторканість особи, житла й листування, вводився принцип відкритості судових процесів, підтверджувалися права звинувачуваних на захист тощо. Вражаючи невідповідність демократичних норм рутинній практиці державного терору аніскільки не турбувала тих, хто розробляв і затверджував конституцію. Адаже в суспільстві справді відбувся «великий перелом».		
83.	Радянська вул.	Названа на честь встановлення в Україні радянської влади. Радянська влада – вид тоталітарної влади, яка сформувалася в ряді країн світу в результаті перемоги соціалістичних революцій у ХХ ст. Першою країною, де була встановлена в 1917 р. радянська влада, була Республіка Росія. В Україні радянська влада установилася в 1918-1919 рр. Формально радянська влада – це влада Рад робітничих, солдатських, селянських депутатів, що обираються громадянами. Фактично радянська влада була владою керівництва РСДРП(б) – Російської соціал-демократичної робітничої партії більшовиків (більш пізні назви РСДРП(б), РКП(б), ВКП(б), КПРС).	Академіка Вернадського	Вернадський Володимир Іванович (1863-1945) – український філософ, природознавець, мислитель, засновник геохімії, біогеохімії та радіогеології, космізму . Академік Петербурзької АН (з 1912), професор Московського університету. Один із засновників Української Академії наук та дійсний член Української АН її перший Президент (з 1918). Засновник Наукової бібліотеки в Києві (нині названої його ім'ям).
84.	Репіна вул. (формально назва не підпадає під дію закону про декомунізацію, але ім'я Юрія Пасхаліна для виховання молодого покоління смілян – важливіше)	Ілля Юхимович Репін, (1844-1930) – відомий російський художник-реаліст, майстер <u>портрету</u> , історичних та побутових сцен. Народився у <u>Чугуєві</u> (нині <u>Харківської області</u>), у родині військового поселенника-колоніста Юхима Репіна. Як був переконаний сам Ілля, походив він з козацького роду, що носив зросійщене прізвище Ріпа	Юрія Пасхаліна	Юрій Олександрович Пасхалін (нар. <u>18 січня 1984</u> , с. <u>Носачів Смілянського району Черкаської області</u> — пом. <u>19 лютого 2014</u> , <u>Київ</u>) — активіст <u>Євромайдану</u> . Убитий біля Майдану Незалежності, боєць <u>Небесної Сотні</u> . <u>Герой України</u> . Закінчив загальноосвітню школу №11 у м. <u>Сміла</u> . Був вихованцем Школи олімпійського резерву в <u>Харкові</u> , займався штангюю. 19 лютого отримав три вогнепальні поранення в спину і 1 поранення з пневматичної зброї. Першу допомогу було надано в Будинку профспілок. Після підпалу будинку його евакуювали до 18-ї лікарні на бульварі Шевченка, проте врятувати його не вдалося. <u>4 квітня 2014</u> року в загальноосвітній школі №11, за адресою: м. Сміла, вул. Репіна, 47 де навчався Юрій, встановили пам'ятну дошку на його честь. Нагороди Звання <u>Герой України</u> з удостоєнням <u>ордена «Золота Зірка» (21 листопада 2014</u> , посмертно) – <i>за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народу, виявлені під час <u>Революції гідності</u></i> . Медаль «За жертвність і любов до України» (<u>УПЦ КП</u> , червень 2015) (посмертно).
85.	Рози Люксембург вул.	Люксембург Роза, (1871-1919). Діяч комуністичної партії Німеччини	Ольги Олійник	Олійник Ольга Арсенівна (1925-2001) – радянський математик. Дійсний член РАН, завідувач кафедри МДУ, професор. Народилася в с. Матусів Шполянського району Черкаської області, УРСР
86.	Сакко і Ванцетті вул.	Нікола Сакко, (1891-1927) й Бартоломео Ванцетті, (1888-1927) – учасники руху за права робочих, робітники-анархісти, вихідці з Італії, які проживали в США. Стали широко відомі після того, як у 1920 році в США їм було пред'явлено звинувачення у вбивстві касира і двох охоронців взуттєвої фабрики у м. <u>Саут-Брейнтрі</u> . На судових процесах, що проходили в місті <u>Плімут</u> , <u>14 липня 1921</u> суд присяжних, проігнорувавши слабку доказову базу звинувачення і ряд свідків, що говорили на користь обвинувачених, виніс вердикт про винність Сакко і Ванцетті і засудив їх до <u>срати</u> . Всі <u>клопотання</u> були відхилені судовими органами штату <u>Массачусетс</u> . <u>23 серпня 1927</u> Сакко і Ванцетті були страчені на <u>електричному стільці</u> .	Затишна	Тупикова вулиця в центральній частині міста
87.	Свердлова вул.	Свердлов Яків Михайлович (ім'я при народженні за різними джерелами: <i>Єшуй-Соломон Мовшевич Свердлов</i> або <i>Янкель Міраїмович Свердлов</i>), (1885-1919). Радянський політичний і державний діяч, член ЦК РСДРП(б), РКП(б). Голова ВЦВК, один з ініціаторів розгону Установчих зборів, розкозачування та розстрілу імператорської родини.	Сріблянська	Історична назва вулиці, що походить від назви річки Сріблянка.
88.	Свердлова пров.	---	Мальовничий	Непроїзний тупиковий провулок в садібній забудові центральної частини міста вище річки Сріблянка
89.	Семашка вул.	Семашко Микола Олександрович, (1874-1949) – радянський лікар, партійний і державний діяч, <u>академік</u> Академії медичних наук (з <u>1944</u>) і Академії педагогічних наук (з <u>1945</u>) <u>РРФСР</u> , <u>1918-1930</u> – нарком охорони здоров'я <u>РРФСР</u> .	Софіївська	З перших днів, коли Сміла перейшла у власність графині, Софії Олександрівни Бобринської (уроджена Самойлова), вона почала опікуватись галуззю медицини. 1842 року стала до ладу найбільша в повіті безплатна лікарня на 100 ліжок, названа графом Олексієм Олексійовичем Бобринським після смерті коханої дружини її

				іменем. З 1870 року лікарня називалася Софіївська. Східна частина її території прилягала до вулиці Софіївської. Лікарня збереглася донині. В її будівлі розташована поліклініка ЦРЛ ім. Софії Бобринської. В зв'язку з цим є пропозиція перейменувати вул Семашка у «Софіївську».
90.	Семашка пров.	-//-	Софіївський	-//-
91.	Сергія Лазо вул.	Лазо Сергій Георгійович, (1894-1920). У березні 1917 р. – член полкового комітету, голова солдатської секції Ради. У жовтні 1917 р. взяв у свої руки владу в Красноярську. З початку 1918 р. – член Центросибіру, у лютому-серпні 1918 р. – командувач військами Забайкальського фронту. З лютого 1918 р. Лазо командував Забайкальським фронтом, проводячи репресії проти сибірських, іркутських, забайкальських та амурських козаків. З осені 1918 року організує комуністичний партизанський рух на Далекому Сході. За його ініціативою у березні 1920 р. на мосту через річку Хор під Хабаровськом червоні партизани вчинили розправу над 120 полоненими офіцерами і солдатами Кінно-егерського полку, в ході якої безбройних людей заколювали багнетами, рубали шашками, розбивали їм голови прикладами. Навесні 1920 р. безпосередньо підлегли Лазо загони винищили тисячі жителів м. Николаївськ на Амурі, в тому числі практично всю інтелігенцію. Захоплений і страчений японцями у квітні 1920 р.	Лаврентія Похилевича	Лаврентій Іванович Похилевич (1816-1893) – український краєзнавець. Працював службовцем у Київській духовній консисторії. У 1864 році вийшла у світ його перша книга «Сказання про населені місцевості Київської губернії», над якою він працював 10 років. За неї в 1865 році він був нагороджений Малою Уварівською премією . В останні роки своєї кар'єри працював у Київському повітовому суді. У 1869 році пішов у відставку. Значнішою публікацією цього періоду стала книга «Уезды Киевский и Радомысльский. Статистические и исторические заметки о всех населенных местностях в этих уездах и с подробными картами их» (Київ, 1887 рік, 156 сторінок). Ця публікація Похилевича є надзвичайно рідкісною. У новому виданні з'явилося 150 поселень, про які не згадувалось у «Сказаннях...»
92.	Сергія Лазо пров.	-//-	Лаврентія Похилевича	-//-
93.	Серпа і Молота пров.	Серп і молот – головна державна емблема колишнього Радянського Союзу , союзних і автономних республік. Символізувала владу трудящих, союз робітників і селян . Це зображення було на державному гербі СРСР , державному прапорі СРСР , а також на державних гербах і прапорах союзних та автономних республік.	Тимофія Медведєва	Тимофій Медведєв – чемпіон з греко-римської боротьби. Машиніст депо станції Бобринська у вільний від роботи час захоплювався боротьбою і футболом. За його ініціативи 1904 року в Смілі була створена футбольна команда, яка стала своєрідним провісником ФК «Локомотив», багаторазового чемпіона і володаря кубка області. Влітку 1910 року до Смілі разом із цирком «Кісо» приїхав знаменитий богатир Іван Піддубний. Під час одного з виступів прославлений борець запропонував провести двобій з будь-ким із глядачів. На арену вийшов улюбленець міста Тимофій Михайлович Медведєв. Поединок не визначив переможця – сили борців були рівні. А між суперниками зав'язалися дружні стосунки. Тимофій Медведєв та Іван Піддубний потім разом виступали на циркових аренах країни і світу. 4 квітня 1913 року в Ярославлі відбувся один із найпрестижніших турнірів царської Росії, де смілянин став абсолютним чемпіоном. Переможними для нашого земляка були й міжнародні турніри з греко-римської боротьби 1911-1914 років, тоді Тимофія Медведєва визнали як одного з найсильніших людей світу.
94.	Сормовська вул.	Вулиця названа на честь Грудневого повстання 1905 року в Нижньому Новгороді – масові заворушення, що відбувалися в Нижньому Новгороді в районах Сормово і Канавіна 12-16 грудня 1905.	Марусі Чурай	Маруся Чурай (1625-1653) — напівлегендарна українська народна співачка та поетеса часів Хмельниччини , яка, за переказами, жила в Полтаві . Їй приписують авторство низки відомих у народі пісень: « Віють вітри », « Ой не ходи, Грицю », « Грицю, Грицю, до роботи », « Сидить голуб на березі », « Засвітали козаченьки », « Котилися вози з гори », « Ішов Милій горонькою » та ін.
95.	40-річчя Перемоги вул. (формально назва не підпадає під дію закону про декомунізацію, але ніякої виховної ролі не грає)	Названа у 1985 році на честь сорокової річниці Перемоги у Другій світовій війні. Ювілейна традиція радянської топоніміки «засмічувала» міста однаковими назвами, нівелюючи історичне значення події.	Героїв Чорнобильців	Названа на честь герої-ліквідаторів страшною трагедією – аварії на Чорнобильській АЕС. Вони здійснили героїський подвиг в ім'я життя нинішніх і майбутніх поколінь, проявивши особисту мужність і самопожертву.
96.	Стаханова вул.	Олексій Григорович Стаханов (1906-1977) – засновник стахановського руху (соціалістичне змагання) в промисловості і сільському господарстві , використаний для підвищення норм виробітку на 25-50%. Народився в Орловській губернії, молодим хлопцем приїхав на Донбас (Кадіївка), де працював на шахті «Донбас». У 1935 йому доручено поставити рекорд видобутку вугілля і створено для цього відповідні умови: в ніч на 31 серпня за 6-годинну зміну він наробив відбійним молотком 104 т вугілля, виконавши 14,5 норм. У цьому йому допомагала ціла група кріпильників.	Семена Морочковського	Семен Філімонович Морочковський народився в м. Сміла 13 січня 1987 року. Мікробіолог, фітопатолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу мікології (1946-1950) Інституту ботаніки. Після закінчення вчительської семінарії в Черкасах вступив до Київського університету на агробіологічний факультет. Упродовж 1939-1962 очолював відділ мікології Інституту ботаніки АН України. Під час повоєнного голоду проводив активну роботу по складанню реєстру грибів, які ростуть в Україні. Ці дослідження стали основою для укладання п'яти томного

		По закінченні Промакадемії (1941) на керівній роботі в промисловості: в <u>Караганді</u> , у Міністерстві вугільної промисловості СРСР, з 1957 знову в Донбасі. С версії, що справжнє ім'я Стаханова Олександр чи Андрій, але після описки у газеті, радянська влада видала новий паспорт і відмовилася визнавати цю помилку. Помер у психіатричній лікарні міста <u>Торез</u> у 71-літньому віці від алкоголізму.		видання «Визначник грибів України». Воно відзначене Державною премією УРСР.
97.	Стаханова пров.	-/-	Семена Морочковського	
98.	Суворова пров.	Суворов Олександр Васильович, (13 (24).11. 1729 – 6 (18).05.1800) – відомий російський полководець. Один із засновників російської військової справи, генералісімус (1799) російських наземних та морських сил, генерал-фельдмаршал австрійських та сардинських військ. На останньому етапі <u>повстання О. І. Пугачова</u> , з серпня 1774, керував військами, направленими на його придушення. У 1794 році Суворов придушив польське національно-визвольне <u>повстання Костюшка</u> ; за взяття <u>Варшави</u> був підведений у звання <u>фельдмаршала</u> . У 1795-1796 роках командував військами у Польщі, потім в Україні. На початку зими 1790 року розпочалася знаменита операція російських військ під командуванням Суворова з штурму Ізмаїла. Хід цієї операції теж повністю викривлений у нашій історії. За порадою кошового отамана Захарія Чепіги Суворов призначив штурм Ізмаїла на ранок 11 грудня, до падіння густих туманів. З ранковою зорею десантом з острова Сулин флотилія Антона Головатого першою розпочала штурм, вдаривши на турецькі батареї і змусила їх замовкнути. На 8 годину ранку козаки знову взяли турецькі редуту й укріплення з боку Дунаю, і доки сухопутні війська Суворова штурмували стіни, вдерлися до фортеці. У вирішальний час бою поспів на допомогу Михайло Кутузов зі своїми гренадерами і опір яничарів було зломлено. Останній кримський хан Каплан-Гірей разом зі своїми п'ятьма синами загинув у цьому бою. Морські піхотинці Головатого захопили 26 ворожих знамен! Ці військові трофеї цінуються найвище, бо означають військову доблесть і звитягу. За штурм Ізмаїла Антона Головатого було нагороджено орденом Святого Володимира, а всіх козаків – срібною медаллю «За отменную храбрость при взятти Ізмаїла Декабря 11 дня 1790», яка носилася на георгіївській стрічці. У бою за Ізмаїл загинуло 24 козацьких старшини (офіцерів) і 388 козаків. Та історична слава у цій кривавій битві повністю була віддана генерал-аншефу Олександру Суворову і російським «чудо-богатирям». Офіційна російська і радянська пропаганда й історіографія участь українських військ і флоту у визволенні Причорномор'я принципово замовчували, хоча добре знали, що більшість полків отих «чудо-богатирів» комплектувалися українцями та в Україні.	Юрія Дрогобича	Юрій Михайлович Котермак із Дрогобича, відоміший як Юрій Дрогобич (1450-1494). Український філософ, астроном, астролог, перший український доктор медицини. Перший український автор друкованого твору (латинською мовою). Діяч східноєвропейського Відродження. Професор, ректор Болонського університету (Італія), професор Краківського університету. Одним із його студентів був Микола Коперник, автор трактату «Про обертання небесних сфер», що поклав початок нового, геоцентричного погляду про будову сонячної системи
99.	30 років ВЛКСМ вул.	<i>див. Комсомольська вулиця</i>	Івана Сірка	Іван Сірко (1605(1610)-1680) – подільський шляхтич, козацький ватажок, кальницький полковник, легендарний кошовий отаман Запорозької Січі й усього Війська Запорозького Низового. Здобув перемогу в 65 боях. Герой багатьох українських пісень і казок. Після своєї смерті вважався характерником. Брав участь у війнах <u>Б. Хмельницького</u> з <u>Польщею</u> , але найбільше й успішно воював проти <u>татар</u> і турків. Проти агресії Османської імперії Сірко провів понад 55 успішних походів і жодного не програв. Виступає проти підписання <u>Переяславської угоди</u> , і, як більшість запорожців, відмовляється від присяги московському царю Олексію Михайловичу. З 1660 по 1680 рр. дванадцять разів його обирали кошовим отаманом. Після <u>Андрусівського договору 1667</u> зайняв виразно антимосковську (й разом з тим антипольську) позицію. 1672 року московський уряд заслав його до <u>Тобольську</u> . По поверненні з московської неволі (1673) до кінця життя лишився противником Москви обстоюючи насамперед <u>автономні</u> інтереси Запоріжжя й в ім'я їх встановлюючи зв'язки то з <u>Польщею</u> , то навіть з <u>Туреччиною</u> і <u>Кримом</u> . 1675 року здійснив блискучий похід, заблокувавши вторгнення <u>Туреччини</u> на <u>Чигирин</u> , розбив кримську орду і <u>яничарів</u> Ібрагім-паші, які вдерлися в Україну.
100.	Урицького вул.	Урицький Мойсей Соломонович, (1873–1918). Народився в єврейській купецькій сім'ї у Черкасах. Одна з найбільш зловісних фігур перших років правління більшовиків, організатор червоного терору.	Гетьмана Опари	Степан Опара (рік народження невідомий – † жовтень 1665) – сотник Медведівської сотні Чигиринського полку, гетьман Правобережної України (1665). Вперше згадується в джерелах у кінці 1660 року. Був сотником Медведівської сотні Чигиринського полку. Перебував на службі у гетьмана Юрія Хмельницького,

		<p>Член РСДРП з 1898 р. У серпні 1917 р. введений більшовиками в комісію з виборів до Установчих Зборів. У цей же час працював у газеті «Правда», журналі «Вперед» та інших партійних виданнях. У дні Жовтневого перевороту 1917 р. член військово-революційного партійного центру з керівництва збройним повстанням, член Петроградського військово-революційного комітету. Організував розпуск Всеросійських установчих зборів. З 10 березня 1918 р. голова Петроградської ЧК. З квітня 1918 р. поєднував цю посаду з посадою комісара внутрішніх справ Північної області.</p> <p>Вранці 30 серпня 1918 р. убитий Леонідом Канегісером, який заявив, що мстив за розстріл свого друга.</p> <p>За відгуком Луначарського, Урицький був «залізною рукою, яка реально тримала горло контрреволюції в своїх пальцях».</p> <p>Терор, розгорнутий Урицьким в Петрограді, був спрямований на фізичне знищення не лише свідомих противників радянської влади, але і всіх, хто хоча б потенційно міг не підтримати більшовиків. За розпорядженням Урицького були розстріляні демонстрації робітників, обурених діями нової влади; піддані тортурам, а потім вбиті офіцери Балтійського флоту і члени їхніх сімей. Кілька барж з заарештованими офіцерами було потоплено у Фінській затоці. Петроградська ЧК здобула репутацію диявольської катівні. За деякими оцінками, кількість жертв, убитих за наказом Урицького, становила не менше 5 тис. осіб (С.П. Мельгунов лише за газетними джерелами нарахував 884 людини).</p> <p>У помсту за Урицького чекісти по всій країні розстріляли заручників з представників непролетарських класів (в одному лише Петрограді – кількості чоловіків).</p>		<p>виконував його доручення у Варшаві.</p> <p>Під час повстання проти Павла Тетері в червні 1665 року захопив за допомогою татар Умань і в червні 1665 року проголосив себе гетьманом Правобережної України. Намагався укласти договір з Іваном Сірком і Василем Дрозденком про спільну боротьбу проти Кримського ханства і Польщі.</p> <p>18 серпня 1665 року біля Богуслава Опара був схоплений татарами і разом з кількома своїми старшинами (Радочинським, Царем) виданий польському уряду. Деякий час перебував в ув'язненні в Марієнбурзькій (Мальборкській) фортеці. В середині жовтня 1665 року був страчений у Варшаві (за іншими даними, королівській ставці під Равою Мазовецькою).</p>
101.	Урицького пров.	-/-	Гетьмана Опари	-/-
102.	Федорова вул.	<p>Достовірна інформація про назву вулиці відсутня.</p> <p>За однією із версій, поданих в книзі О. Давиденка «Вулицями рідного міста» Федоров Г. – робітник Смілянського цукрозаводу, член ревкому. Загинув від рук денікінців у м. Смілі.</p> <p>За іншою інформацією, взятою із книги Фельштинського Ю. та Чернявського Г. «Лев Троцький – революціонер. 1879-1917», Григорій Федорович Федоров, робітник-металіст, зустрічаючи, разом із Урицьким М.С., 4(17) травня 1917 року, на Фінляндському вокзалі Л. Троцького виступав не тільки від більшовиків, а й від імені Леніна. Розкривав у своєму виступі подальші етапи революції, диктатури пролетаріату та соціалістичного розвитку. Таким чином можна зробити висновок, що Федоров був не простим робітником, а одним із організаторів більшовицького перевороту.</p>	Івана Федорова (Першодрукаря Федорова)	<p>Іван Федоров – діяч східнослов'янської культури, один із перших (після Швайпольта Фіоля та Франциска Скорини) східнослов'янських типографів, а також гравер, інженер, ливарник. Разом із білорусом Петром Мстиславцем видрукував в 1564 році в Москві свою першу книгу – «Апостол». У 1566 році через переслідування з боку вищого російського духовництва та боярства, покинув Москву та переїхав до Великого князівства Литовського. У вересні 1572 року переїхав до Львова, де у 1574 році уклав і надрукував перший східнослов'янський посібник – «Буквар» з граматикую та здійснив друге видання «Апостола».</p>
103.	Федорова пров.	-/-	Івана Федорова (Першодрукаря Федорова)	-/-
104.	Фрунзе вул.	<p>Фрунзе Михайло Васильович, (1885-1925). Радянський військовий і державний діяч. Народився у сім'ї медичного працівника. З 1904 р. член РСДРП.</p> <p>Брав участь у Жовтневому перевороті у Москві. У 1919 р. командував Південною групою Східного фронту. У серпні 1919 – вересні 1920 р. командував Туркестанським фронтом, зайняв Середню Азію, Хіву і Бухару. У кінці вересня призначений командувачем Південного фронту. У жовтні 1920 р. уклав угоду з Н. Махно про спільні дії проти білогвардійських військ.</p> <p>У листопаді 1920 р., після розгрому генерала П. Врангеля, Фрунзе, порушивши угоду з махновцями і провів операцію зі знищення своїх недавніх союзників. З грудня 1920 р. командувач збройних сил УСРР.</p> <p>З лютого 1922 р. до березня 1924 р. заступник голови Раднаркому УСРР. Керував боротьбою проти повстанського руху в Україні. У квітні 1924 р. призначений начальником Штабу РККА і начальником Військової академії.</p> <p>Під час хвороби Фрунзе за особистою вказівкою Й. Сталіна був госпіталізований в урядову лікарню, де йому примусово зроблено хірургічну операцію. Після операції, не приходячи до тями, помер.</p>	Івана Підкови	<p>Іван Підкова (Іван Серпяга, Іван Вода), (1533-1578 рр.). Мав рідкісну фізичну силу і надзвичайний зріст, запросто ламав руками підкови (за це запорожці прозвали його <i>Підковою</i>), міг зупинити віз, запряжений 6 кіньми, ухопивши його за заднє колесо, волячим рогом пробивав дубові ворота. Його охрестили <i>Волошенином</i>, тобто по-тодішньому <u>молдованином</u>. Його зріст був 2 м 29 см.</p> <p>Козацький гетьман, молдовський господар. Рідний брат молдовського господаря Івана III Воде Лютого. На Запоріжжі Іван Підкова з'явився у 1556 році, привівши зі собою цілий козацький полк. Брав участь у морських походах під проводом Самійла Кішки. Пізніше водив козацькі флотилії самостійно і спалював передмістя татарських приморських поселень. Очолювані ним козацькі загони завдали поразок татарам під Очаковом, Кафою, Гьозловом. Певний час був запорізьким гетьманом.</p> <p>Підкову за присутності великої кількості народу і турецьких послів стратили у <u>Львові 16 червня 1578 року</u> за рішенням короля <u>Стефана Баторія</u> на <u>Ринковій площі</u>. Перед стратою за переказами в останньому слові гетьман сказав: <i>Мене привели на смерть, хоч в своєму житті я не звершив нічого такого, за що заслужив би подібний кінець. Я знаю одне: я завжди боровся мужньо як чесний лицар проти ворогів християнства і завжди діяв для добра і користі своєї Батьківщини, і було у мене єдине бажання – бути їй опорою і захистом...</i></p> <p>Тіло забрали руські братчики і поховали у місцевій Успенській церкві. Черкаські козаки викрали його останки і перевезли їх до <u>Канева</u>, де поховали в одному з православних монастирів під <u>Чернечою горою</u> (там похований і Самійло Кішка).</p>

105.	Фурманова вул.	Фурманов Дмитро Анатолійович, (1891-1926). Комісар 25-ї стрілецької дивізії Червоної армії, учасник встановлення радянської влади.	генерала (Кузьми) Дерев'янка	Кузьма Миколайович Дерев'янка (1904-1954) – український радянський військовий діяч, Герой України, генерал-лейтенант. 2 вересня 1945 року приймав капітуляцію Японії . Народився 14 листопада 1904 в селі Косенівці на Уманщині . У радянській Червоній армії з 1922 року. Закінчив Київську, а згодом Харківську військові школи. Учасник Радянсько-фінської війни 1939-1940 , відзначений орденом Червоної Зірки та позачерговим званням полковника. Другу Світову війну , закінчив у званні генерал-лейтенанта . 2 вересня 1945 року від імені радянського Верховного Головнокомандування приймав капітуляцію Японії . За кілька днів після атомного бомбардування міст Хіросіма та Нагасаки генерал Дерев'янка відвідав радіоактивну місцевість та склав детальний звіт з фотографіями. Отримавши опромінення, захворів і помер 30 грудня 1954 у Москві . 7 травня 2007 Президент України Віктор Ющенко підписав Указ про присвоєння Кузьмі Дерев'янку посмертно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» за мужність і самовідданість, виявлені у роки Другої світової війни 1939-1945 років, визначні дипломатичні заслуги у повсякденному врегулюванні міждержавних відносин.
106.	Чапаса вул.	Чапась Василь Іванович, (1887-1919). Радянський військовий діяч, командир 25-ї стрілецької дивізії Червоної армії, учасник встановлення радянської влади в Росії.	гетьмана Полуботка	Павло Полуботок (бл.1660-1724) – український військовий та політичний діяч. Полковник чернігівський, наказний гетьман Війська Запорозького Лівобережної України (1722-1724). Під час Північної війни виступив на боці Петра I. Заарештований за підписання Коломацьких чолобитних та супротив діяльності Малоросійської колегії. Помер в ув'язненні на території Петропавлівської фортеці.
107.	Червоних Партизан пров.	Названа на честь бійців пробільшовицьких партизанських загонів, що діяли проти білогвардійців, інтервентів та повстанських загонів в період громадянської війни в Росії та національно-визвольних змагань в Україні.	Клавдії Шульженко	Клавдія Іванівна Шульженко (1906-1984) – українська радянська співачка, акторка театру та кіно, народна артистка СРСР (1971). Клавдія Шульженко народилась у родині бухгалтера Головного управління залізниці Івана Шульженка в с. Гушівка , тепер Черкаська область . Почала виконувати народні пісні в кінці 1920-х рр. У 1923 році стає артисткою Харківського драматичного театру. У 1928 році – співочий дебют на сцені Маріїнського театру в Ленінграді. В 1936 році були зроблені перші грамофонні записи Клавдії Шульженко. Шульженко отримала всесоюзне визнання завдяки виконанню фронткових пісень «Синий платочек», «Давай закурим», «Друзья-однополчане» та ін. На початку війни Шульженко опинилась на Ленінградському фронті, і лише за час блокади Ленінграда дала понад 500 концертів для солдатів. В День перемоги, 9 травня 1945 року Клавдію Шульженко було нагороджено військовою нагородою – орденом Червоної Зірки. Після війни Клавдія Шульженко продовжила свою концертну діяльність. У 1971 році отримала звання народної артистки СРСР, 1976-го отримує орден Леніна. Померла 1984-го року в Москві, була похована на Новодівочому кладовищі. На честь співачки названо астероїд 4787 Шульженко.
108.	Червоноармійська вул.	Червона армія (повна назва – Робітничо-Селянська Червона Армія – РСЧА, – загальноновживана назва Збройних сил радянських республік: Росії (лютий 1918 – червень 1919); військово-політичного союзу радянських республік (Росії, України, Білорусі, Литви, Латвії, Естонії) (червень 1919 – грудень 1922); Союзу Радянських Соціалістичних Республік (грудень 1922 – лютий 1946).	Михайла Дорошенка	Михайло Дорошенко (р. н. невід.-†1628) – український військовий діяч, з 1618 р. – козацький полковник, реєстровий козацький гетьман (1622-1628 з перервами). Брав участь в Хотинській війні 1620-1621, у Хотинській битві 1622. У 1622 році обраний гетьманом замість Оліфера Голуба. Здійснив вдалий похід на Перекоп. Батько наказного гетьмана Дорофія Дорошенка, дід пізнішого гетьмана Петра Дорошенка. Дорошенко брав участь у селянсько-козацькому повстанні 1625 р. під проводом Марка Жмайло. В листопаді 1625 обраний гетьманом замість Марка Жмайла.
109.	Червоногвардійська вул.	Червона гвардія – добровільні напіввійськові та військові формування більшовиків , що виникли під час Лютневої революції 1917 . В Україні Червона гвардія створювалась з березня 1917 комітетами РСДРП(б) як частина всеросійської Червоної гвардії. До Червоної гвардії вступали більшовики , анархісти , есери-максималісти та співчуваючі їм безпартійні робітники і службовці. Всі інші соціалістичні партії (у тому числі українські), керовані ними Ради робітничих і солдатських депутатів, профспілки виступали проти організації Червоної гвардії, тому до липня 1917 була нечисленною.	Данила Виговського	Данило Виговський (р.н. невід.-1659) – бихівський полковник, наказний гетьман, військовий і політичний діяч. Брат гетьмана Івана Виговського, зять Богдана Хмельницького. В 1658-59 рр. володів Смілою. Брав участь у національно-визвольній війні. Командував сотнею, полком, був призначений полковником бихівським (м. Бихів, тепер Могилівська обл., Білорусь). У 1655 році наказний гетьман козацьких військ у спільному українсько-московському поході проти Речі Посполитої. Під час облоги і здобуття Любліна (Польща) не дозволив Петру Потьомкіну руйнувати місто і нищити жителів. Після смерті Богдана Хмельницького виступив проти Москви. Був одним з ініціаторів ухвалення Гадяцького договору 1658 р., згідно з яким Україна вступала в союз

				із Польщею. За наказом гетьмана Івана Виговського зробив невдалу спробу вигнати з Києва московську залозу на чолі з воєводою Ю. Барятинським. Потрапив у московський полон. Замучений на допиті під Калугою 30 листопада 1659 року. Його родові маєтки були конфісковані польською владою
110.	Червоногвардійський пров.	-//-	Данила Виговського	-//-
111.	Червонопрапорна вул.	Червоний прапор – один із символів більшовизму , революційної боротьби , соціалізму . Активно використовувався в радянській геральдиці і нагородній системі. Назву «Червоний прапор» носили газети та підприємства всього Радянському Союзу.	Капітана Береста	Олексій Прокопович Бєрест (9 березня 1921, Горяїстівка Лебединського повіту Харківської губернії (нині Охтирський район, Сумська область, Україна) – 4 листопада 1970, Ростов-на-Дону, РРФСР, СРСР) – український радянський військовик, Герой України, лейтенант Червоної Армії, що встановив, разом з Михайлом Єгоровим та Мелітоном Кантарією, Прапор Перемоги на даху німецького Рейхстагу о 21.50 30 квітня 1945.
112.	Чекістів вул.	Чекіст – співробітник Всеросійської надзвичайної комісії з боротьби з контрреволюцією і саботажем (рос. ЧК , рос. ВЧК , рос. Всероссийская чрезвычайная комиссия по борьбе с контрреволюцией и саботажем) і її підрозділів на місцях. Комісія була каральним органом більшовиків, діяла 1917-1922 з метою підкорення територій колишньої Російської Імперії більшовикам, і відзначалася актами масового червоного терору проти неояльних верств населення на захоплених територіях. Чекіст в розширеному розумінні – співробітник ЧК і її організацій-наступників (органів ГПУ НКВД РСФСР-ДПУ НКВС РРФСР , органів НКВС СРСР , органів державної безпеки (НКДБ, МДБ і КДБ СРСР).	Олекси Гірника	Олєкса Миколайович Гірник (* 28 березня 1912, Богородчани – † 21 січня 1978, Канів) – український дисидент, політв'язень, Герой України (2007). 22 січня 1978 р., у 60-ту річницю проголошення самостійності України Центральною Радою (22 січня 1918) вчинив самоспалення біля могили Шевченка на знак протесту проти русифікації. Інформація про цей вчинок замовчувалася за роки радянської влади. Указом Президента України № 28/2007 від 18 січня 2007 року за проявлені мужність і самопожертву в ім'я незалежної України Гірнику Олексі Миколайовичу присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена Держави
113.	Чекістів пров.	-//-	Олекси Гірника	-//-
114.	Чубаря вул.	Чубар Влас Якович, (1891-1939). Радянський партійний і державний діяч, голова РНК УСРР (1923-1934).	Дороганевського	Іван Якович Дороганевський – землемір родини Бобринських, укладач карти Сміли, яка дозволяє нинішнім краєзнавцям відтворити минульщину нашого міста.
115.	Шевченка вул.	Названа на честь Т.Г. Шевченка. Але її розташування і стан не відповідають історичній ролі і значенню постаті Тараса Шевченка.	Осіньня	Назва на честь золоті пори року.
116.	60-річчя СРСР вул.	Союз Радянських Соціалістичних Республік (скорочено – СРСР або Радянський Союз) – формально союз соціалістичних держав , утворених на уламках Російської імперії після революції 1917 року , наддержавне утворення, яке існувало в 1922-1991 роках у Центральній та Північній Азії, Східній Європі. Фактично – партійна диктатура, політичний режим якої протягом більшої частини її історії варіював від тоталітаризму до авторитаризму . Радянський Союз до 1990 року мав однопартійну політичну систему , головним органом влади була Комуністична партія Радянського Союзу (КПРС). Керівна і спрямовуюча роль КПРС була закріплена у Конституції СРСР 1977 року . Хоча СРСР був номінально союзом республік, насправді це була держава з високим ступенем централізації та плановою економікою .	Холодноярська (Героїв Холодноярців)	Назва на честь Холодного Яру – реліктового лісового масиву , який має історичне та природоохоронне значення. У 30-х роках XVIII століття в Холодному Яру була організована Холодноярська Січ . Цей ліс на десятки років став головною базою гайдамаків . В історію Холодний Яр ввійшов також гайдамацькою Коліївщиною 1768 року на чолі із запорізьким козаком Максимом Залізнякам і сотником Іваном Гонтою . У 1918 році на Чигиринщині з центром у Холодному Яру діяли загони, які боролися проти денікінців (революційний комітет «Чигиринська республіка» під проводом Свирида Коцура), і повстанські загони прихильників УНР , що вели боротьбу проти радянської влади. Повстанські загони Холодного Яру оперували на відтинку Черкаси — Чигирин — Знам'янка — Дніпро , їхнім осередком був Мотронинський монастир, а командував ними вчитель із села Мельники отаман Василь Чучупака . У 1920-22 роках у Холодному Яру діяли повстанські загони отаманів Завгороднього , Петренка , Хмари , Ламайярмо , Нагірного , Держака та інших. Відстоюючи незалежну Україну, організувавши за козацьким принципом повстанські загони під керівництвом отаманів , холодноярці під гаслом «Воля України — або смерть» з 1918 по 1922 роки утримували незалежність самопроголошеної Холодноярської Республіки . Про боротьбу козаків Холодноярської республіки з більшовиками один із учасників подій Юрій Горліс-Горський написав книгу спогадів — документальний роман «Холодний Яр» . У роки Другої світової війни діяла дивізія УПА Холодний Яр та радянські партизанські загони.
117.	Щорса вул.	Щорс Микола Олександрович, (1895-1919) – радянський військовий діяч періоду національно-визвольних змагань 1917-1922 років. З 22 вересня 1918 року – командир Богунського полку в складі Першої української радянської дивізії . 6 лютого 1919 року о 10-й годині ранку Богунський полк під його командуванням узяв Київ . Комендантом Києва було призначено Щорса. Учасник боїв з військами Української Народної Республіки .	Житомирська	Історична назва. Назва пов'язана з тим, що на ній проживали євреї – вихідці з Житомирщини. Проходила між нинішніми вулицями Перемоги та Леніна. Збереглася у вигляді вулиці Щорса.

118.	Щорса пров.	-//-	Житомирський	-//-
119.	Якіра вул.	Якір Йона Емануїлович, (1896-1937) – радянський військовий діяч, учасник встановлення радянської влади в Україні, член Бессарабського губревкому (1917-1918), член Реввійськради 8-ї армії (1918), командир 45-ї стрілецької дивізії, придушував повстанський рух, член президії Кримського обкому РКП(б) (1921).	Юрова	Назва на честь відомого і популярного серед смілян урочища. Юрова гора розташована на правому березі р. <u>Ірдинь</u> . Історичне місце. На початку 1880-х років археолог Олексій Бобринський відкрив на Юровій горі найдавнішу археологічну пам'ятку Сміли — стоянку та майстерню кам'яного віку. Вона існувала 35-10 тисяч років тому. Це одне із найбільш давніх поселень первісної людини на Черкащині. Рівень обробки знайдених предметів свідчить про те, що творцем знайдених знарядь був вже не <u>неандерталець</u> (попередник людини сучасного типу), а вид <u>Homo sapiens</u> , тобто «людина розумна». У X-XI ст. русло <u>Дніпра</u> проходило на місці нинішньої річки <u>Ірдинь</u> , <u>Ірдинки</u> та <u>Ірдинського болота</u> . Існує версія, що ще до 1190 року на Юровій горі було збудовано місто <u>Куддюрів</u> , як форпост на південному рубежі <u>Русі</u> .
120.	Якіра пров.	-//-	Юрова	-//-
121.	Гребля на р. Тясмин	Без назви	Яхнова гребля	Історична назва. Названа на честь засновника роду Яхненків – Михайла.
122.	Центральна площа	Без назви	Майдан Слави	На честь уславлення подвигів наших земляків-героїв усіх епох.
123.	Сквер біля Будинку рад	Без назви	Сквер Героїв Небесної Сотні	На честь героїв Революції Гідності

Голова комісії:

А.П. Терещенко